

RUSAI GALI GREIT OKUPUOTI KAUNA

BANDĖ BOMBA UŽMUŠTI HITLERI; FIURERIS APDEGĖ IR SUŽEISTAS

LONDONAS, liepos 20.—Berlynas pranešė, kad Adolfas Hitleris buvo apdegin-tas ir sužeistas, kuomet žu-dikai numetė bombą bandy-dami jį užmušti.

Trys Hitlerio militariniai vadai buvo smarkiai sužeis-ti, o jo vyriausias patarė-jas, Pulk. Gen. Alfred Jodl ir penki kiti generolai ir du admiralai buvo mažiau suže-išti. Žudikai pabėgo.

Vienas nacių pranešimas sakė pasikėsinimas ant Hit-lerio gyvybės buvo darytas “dinamitu,” kitas sakė “sprogstama medžiaga,” o trečias tik minėjo pasikėsi-nimą.

Nepranešta kur ataka įvykusi, ar Hitlerio štabe,

ar kur kitur. Vienas šalti-nis spėjo, kad tai galėjo bū-ti prie Breda, Olandijoje, kur, sakoma, yra Feldmar-šalo Rommel štabas.

Tas pats šaltinis sakė klausimas rezervų vokiečių armijoms trijuose frontuose iššaukė skilimą tarpe Rom-melio ir feldmaršalo Gen. von Kluge.

Rusų spauda vakar pas-kelebė sugauto nacių 41-jo tankų korpuso komandie-rius, Gen. Edmund Hof-meister pareikškimą, kuriuo jis sakė Vokietijos aukšto-sios komandos eilėse vyksta didelė nesantaika. Senieji generolai reiškia nepasiten-kinimą Hitlerio strategijos nutarimais nepasitraukti.

OVACIJOS VICE PREZIDENTUI

Vice prezidentui atvykus į demokratų partijos konvenciją, jo kandidatūros toms pačioms pareigoms rėmėjai sukėlė dideles ovacijas Chicago Stadiume. Nuotraukoj vice prezidentas pažymėtas rodykle. (Acme-Draugas telephoto)

Amerikiečiai vejasi nacių už Livorno

ROMA, liepos 20.—Ame-rikos kariai, pasiekę pietinį žemutinės Arno upės krantą besivejant bėgančius na-cius, užėmė Colle Salvetti, septynias mylias į šiaurry-čius nuo užimto Livorno. Vokiečiai traukiasi į savo “Gotų” liniją.

Colle Salvetti randasi apie 10 mylių į pietryčius nuo Pisa, ant vieškelio einančio tiesiog į priešų linijos po-ziciją.

Amerikiečiai užėmė pas-kutiniuosius kalnus piet-nyiam Arno upės krante, ir savo artilerijos šaudymu priverčia nacių pasitraukti.

Kitam fronto gale, lenkų ir italų karių daliniai varo-si pirmyn iš Ancona uosto ir jau perkirto pakrančio kelią prie Torrette a Mare, apie tris mylias į vakarus nuo Ancona. Kitas dalinys, su šarvuočiais, skuba kitų kelių ir įsteigė poziciją ana-pus Esino upės, 10 mylių į vakarus nuo Ancona ir į pie-tus nuo Chiaravalle.

Lėktuvai kritę ant namų; irys žuvo

JACKSONVILLE, Fla., liepos 20.—Bent trys as-menys—du armijos lakūnai ir vienas civilis—buvo už-mušti ir 12 kitų sužeista, kuomet du naikintuvai lėk-tuvai kritę ant kelių namų. Du namai buvo išgriauti, ir 10 namų buvo apgriauta.

Jugoslavai smarkiai kaujasi su priešais

LONDONAS, liepos 20.—Komunikatas iš Maršalo Josip Broz štabo sakė Ser-bijoje tebevyksta aršios ko-vos prieš bulgarus, četnikus ir nedidžius. Partizanai sakė jie išmušė 450 priešų.

DEMOKRATŲ PARTIJA NOMINAVO ROOSEVELTĄ

CHICAGO, liepos 20.—Demokratų partijos kon-vencija šiandien nominavo Prezidentą Rooseveltą būti jį partijos kandidatu į pre-zidentus ketvirtam termi-nui.

Kelios valstybės balsavo už Senatorių Harry F. Byrd. Texas delegacija, susiskaldė, kuomet pusė delegatų rėmė Byrd nominaciją, o kita pu-sė rėmė Roosevelt nomina-ciją. Ilgai užtruko Texas delegatų kalbos.

Japonai bando apeiti amerikiečių linijas

GEN. MACARTHUR ŠTA-BAS N. Gvinėjoje, liepos 20.—Kuomet nepasisekė pra-laužti amerikiečių linijas į rytus nuo Aitape, japonai kariai dabar bando apeiti tas pozicijas per kalnus 13 mylių nuo britų Naujos Gvi-nėjos šiaurinio kranto.

Gen. MacArthur sakė tas japonų žygis buvo amerikie-čių pastebėtas.

Per praėjusias 10 dienų už-mušta dar 582 japonai.

Japonai stiprus priešai—Hull

WASHINGTON, liepos 20.—Valstybės Sekr. Hull šiandien įspėjo, kad J.A. Vals-tybės neturi tikėtis, kad ja-ponai pasidarys silpnesni priešai dėl įvykusio Japoni-jos vyriausybės pakeitimo.

Hull sakė japonų vyriaus-ybė, tautos charakteris ir karinės jėgos pasilieka tos pačios, ir kad jie vykdys savo karo planus kaip ir praieity.

Atsuko Maginot patrankas. LONDONAS, liepos 20.—Čia gaunami raportai sako vokiečiai apsuko Maginot linijoje esančias patrankas taip, kad jos dabar gina ne Prancūziją, o Vokietiją.

Naciai sako rusai pasiekė Augustavą; tik aštuonios mylios nuo Rytprūsių

MASKVA, liepos 20.—Septyniems frontams iš nau-jo užsiliepsnojus, atrodo, kad nacių kariuomenė prieš Rytprūsius, vakarinėj Ne-muno upės pusėje, pradeda silpnėti ir subyrėti.

Vokiečių radio sakė rusai pasiekė Augustavą, Suvalkų trikampy. Augustavas yra aštuonios mylios nuo Ryt-prūsių sienos.

Atrodo, kad vokiečių lai-komi Lvovo, Brest-Litovsko, Bialistoko, Kauno ir Dau-gavpilio miestai greit teks rusams. Pietinėje Lenkijoje rusai dasimušė iki Lvovo priemiesčių, ir gal net iki Brest Litovsko priemiesčių.

Pietuose, rusai pirmą kar-tą pasivarė per Bug upę, kuri nuo 1939 iki 1941 buvo siena tarpe rusų ir vokiečių okupuotos Lenkijos.

Naujausioj ofensyvoj, ne-toli Latvijos šiaurinio kampo, Gen. Masiennikovo armija persikėlė per Velika-ya (Didžiąją) upę į pietus nuo Ostrovo, ir greit žygiuo-ja Latvijos link.

Labai dideli skaičiai rusų lėktuvų skraidė virš fronto ir davė apsaugą tankams, raitiesiems ir pėstininkams. Vėliausi raportai sakė ru-sai sugavo keturias ar pen-kias nacių divizijas už Bro-dy, aštuonias mylias į šiau-ryčius nuo Lvovo.

LAIVAI BOMBARDUOJA GUAM SALĄ

PEARL HARBOR, liepos 20.—Adm. Chester W. Ni-mitz komunikatas, praneš-damas apie keturių dienų iš eilės laivų bombardavimą Guam salos, sakė atakos jau virtusios į “baražo” fazę. Tas žodis dažnai var-tojamas, kuomet kalbama apie bombardavimą, kuris saugoja išlipančius karius.

Komunikatas taipgi sakė, kad lėktuvai atliko dar dvi atakas, kurių metu numetė dar 468 tonus bombų ant tos salos.

Amerikos karo laivai ir lėktuvai puola tą salą pen-kioliką dieną iš eilės, ma-noma pasiruošiant prie in-vazijos.

Pasikeitė visa japonų vyriausybė

SAN FRANCISCO, liepos 20.—Japonų Domei agentū-ra pranešė, kad Gen. Kuni-aki Koiso, Korėjos generali-nis gubernatorius, ir Adm. Mitsumasa Yonai, buvęs Ja-ponijos premjeras, buvo pa-skirti naujos vyriausybės viršininkais ir įpareigoti su-daryti naują kabinetą.

Premjero Tojo vyriausy-bė kritė po to, kaip ji prisipažino, kad nesugebėjusi ap-sidirbti su dabartine karo padėtimi. Kaip žinoma, Ame-rikos karo jėgos kasdieną

veda kovą arčiau Japonijos krantų.

Anot pranešimo, Koiso ir Yonai gavo įsakymą su-daryti naują kabinetą liepos 20 d. popiety.

Agentūra taipgi žadėjo suteikti kitas svarbias ži-nias šį vakarą.

Visam Tojo kabinetui vie-nu kart atsistatydinus, Im-peratorius Hirohito pakvie-tė Koichi Kido sudaryti nau-ją vyriausybę. Tojo vieton paskirti Koiso ir Yonai yra žinomi kaipo ‘pro-Amerika’ karininkai.

ATMUŠĖ JAPONŲ PAGELBINĖ ARMIJĄ

CHUNGKING, liepos 20.—Kiniečiai kariai, atmušę japonų dalinį, kuris vyko padėti Pingka apsuptam garnizonui, vakarinėj Yun-nan provincijoje, be stojimo vejas pasitraukiantį prie-šą, ir padarė kontaktą su japonais prie Mengtui, 10 mylių į vakarus nuo Ping-ka.

Anot kiniečių komandos pranešimo, kiti kiniečių da-liniai nuolat puola kitas priešų jėgas devynias mv-lias toliau į vakarus.

Pats Pingka miestelis, strateginis punktas Salween fronte, nuolat puolamas.

Atskrenda daug robotinių bombų

LONDONAS, liepos 20.—Pietinės Anglijos ir Londo-no civiliai gyventojai buvo priešlėktuvinės komandos kviečiami aplankyti pietinę pakrantę matyti kaip prieš-lėktuvinės patrankos ir naikintuvų vairuotojai apsidir-ba su robotinėmis bombomis.

Tos skraidančios bombos ir vėl atakavo pietinę An-gliją ir Londono apylinkę vakar naktį ir šiandien. At-rodo, kad bombos atskrenda iš kur kitur, gal iš šiauri-nės Prancūzijos ar Belgijos.

PIRKITE KARO BONUS!

Britų tankai pasivarė keturias mylias

VYRIAUSIAS AEF ŠTA-BAS, liepos 20.—Britų tan-kai ir pėstininkai pasistū-mėjo nuo keturių iki penkių mylių gilyn į lygius laukus į pietus nuo Caen. Aršios kovos vyksta aplink pustre-čios mylios nacių liniją tar-pe Emieville ir Frenouville.

Britų antros armijos prie-šakiniai daliniai įsilaužė į Bourguebus ir eina tolyn rytinėje ir vakarinėje pusė-se to miesto.

Vieną mylią į pietus nuo Bourguebus, britai užėmė Soliers. Kiti dideli mūšiai vyksta Troarn priemiesčiuo-

se, į rytus nuo Caen. Naciai šioj apylinkėj rodo didelę opoziciją.

Nežiūrint britų prasitau-žimo, ir fakto, kad britai suėmė suvirš 1,200 nacių karių, atrodo, kad Maršalas Rommel išgelbėjo didesnę dalį savo armijos ir tankų.

Amerikiečių rajone, vo-kiečiai savo artilerija iš kal-nų į pietus nuo miesto ap-šaudė St. Lo, bet nebandė kontratakoms miestą atsi-limti.

Amerikiečiai užėmė La Barde, Thiebots ir L'Ange miestelius.

Vėl iš dviejų pusių atakavo Vokietija

LONDONAS, liepos 20.—Trečią dieną iš eilės šian-dien apie 2,000 Amerikos lėktuvų iš Anglijos ir Itali-jos atliko koordinuotą ataką ant Vokietijos.

Taikiniai buvo lėktuvų fabrikai ir aliejaus varyklos

Leipzigo rajone, įvairūs pa-statai Miuncheno ir Sarbru-keno apylinkėse, fabrikai Friedrichshafeno priemies-čiuose, ir Memmingen bei Bad-Worshofen aerodromai, 70 ir 45 mylias į pietvaka-rius nuo Miuncheno.

PAVARĖ JAPONUS IŠ IMPHAL LAUKŲ

KANDY, Ceylon, liepos 20.—Šios dienos komunika-tas sakė sąjungininkai ka-riai vejasi japonus Tiddim keliu, pietrytinėj Indijoj, ir jau pasiekė punktą į pietus nuo Moirang, paskutinį svar-bų miestelį Imphal laukuose, po kurio tas kelias eina per kalnus.

Naciai suareštavo 3,000 lenkų Lvove

LONDONAS, liepos 20.—Matomai išvengimui sukli-mo rusams besitarinant, na-ciai suėmė apie 3,000 lenkų Lvove. Anot lenkų telegra-fų agentūros pranešimo, su-imatųjų tarpe buvo visi žy-mieji lenkai toje apylinkėje.

Naciai susilpnino armiją Norvegijoje

WASHINGTON, liepos 20.—Norvegų informacijos biu-ras sako vokiečiai iškėlė dvi ar tris divizijas iš Nor-vegijos, tuo labai susilpnin-dami savo jėgas tame kraš-te.

KALENDORIUS
Liepos 21 d.: Šv. Prakse-da; senovės: Rimvydas.
Liepos 22 d.: Šv. Marija Magdalena; senovės: Skeragis ir Aksė.
ORAS
Giedra ir vėsu.

TT. MARIJONŲ BENDR-BIŲ METINIS IŠVAŽIAVIMAS

MARIJOS KALNELIUOSE Sėkmadienyje, Liepos (July) 23 d., 1944 m. HINSDALE, ILLINOIS

DIENOS PROGRAMA: Iškilmingos Šv. Mišios su pamokslu 10 val. ryto; popiet — įvairi programa susidedanti iš muzikos, kalbų ir žaidimų.

Visus kviečiame aplankyti Tėvų Marijonų Seminarijos rūmus, pasigerėti Marijos Kalnelių gražia gamta.

Visa plačioji lietuvių katalikų visuomenė yra kviečiama dalyvauti šiame Tėvų Marijonų Bendrabarbių metiniame išvažiavime Liepos (July) 23 d., 1944.

MIRGA - MARGA IŠ ROCKFORD, ILL.

Liepos 9 d. Moterų Sąjungos 9 kuopos buvo piknikas Birutės parke. Labai pasisekė.

Sajungietės dabar ruošias prie bazarų. Praeity metais jos padarė \$700.00 pelno. Šįmet, sako, padarysias visą tūkstantį.

Dabar parapijos salė uždaryta. Klebonas ir komitetas silsi. Daugelis lietuvių nepatenkinti. Sako, nėra kur susėsti, pakortuoti.

Rockford labai gražus miestas: švarus, medžiais apaugęs. Eini slygatviu ir rodos vaikščioji po sodą. Kurie tik atvažiuoja atostogų, tuoj panori apsigyventi. Rockforde pagyvenę, jei išsikelia kitur, tuoj grįžta atgal.

Rockforde darbai gerai eina. Visi dirba ir gerai uždirba. Rockfordas turi 130,000 gyventojų ir tas skaičius vis dar auga. Dirbtuvių yra 340, didelių ir mažų. Daug paverstų karo reikalams, mašinų, fandrų, rakandų, pančekių ir t.t. Atvažiauvus darbą nesunku gauti, tik sunku namą rasti nuomai, arba kambarį gauti.

nes veik visos šeiminkės eina dirbti. Daugelis gyvena traileriuose.

Liepos 15 d. susituokė parapijos komiteto narys, buvęs Rockfordo miesto inžinierius Stanley Surwill su Olga Trečiokas. Šliubą davė kun. K. Juozaitis. Vestuvės buvo parapijos salėj.

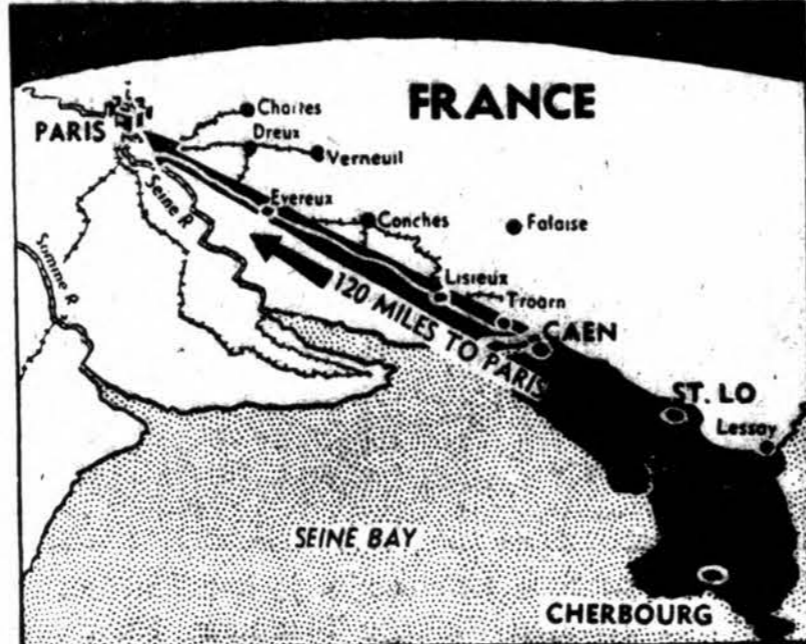
Taipgi žada greit žiedus sumainyti Bronė Juškas su Wilfred W. Johnson.

Dar tebeserga A. Valis ir J. Balčytis. **Korespondentas**

Lietuviai D. Britanijoje

— Šv. Kazimiero Lietuvių Sporto klubas Londone išleido savo laikraščio — "Apžvalgos" — numerį pašvęstį motinos garbei. Pirmąjį straipsnį parašęs min. Br. K. Balutis; straipsnis turiningas ir jautrus. Imkime nors vieną posmelį: "Ar būtu atvažiauvus darbą nesunku gauti, tik sunku namą rasti nuomai, arba kambarį gauti, lapais jau pasipuošęs; ar bū-

BRITAI PRALAUŽĖ NACIŲ GYNIMOSI LINIJĄ

Žemėlapis vakarinio fronto Prancūzijoje, kur britai, paleidę šimtus sunkiųjų tankų, pralaužė nacių gynimosi liniją į rytus nuo Orne upės ir į pietryčius nuo Caen. Tuo pačiu metu Amerikos kariuomenė užėmė St. Lo miestą. (Acme-Draugas telephoto)

tum vargšas, ar turtoelis — tik stabelk valandėlei, užmerk akis, susikaupk ir grįžk mintimis į savo kūdikystės sienas — taip toli, kaip tik gali atsimiti. Ir jeigu tavo sąžinė dar nėra visiškai apsamanojusi, ką savo minies akimis pamatysi? Greičiausia prieš tavo akis stos — kaip spindintis altorius bažnyčioje, kaip šviesiais spinduliais žeriantis saulėtė dangujė — tavo Mamytės paveikslas...

Skysto kuro racionavimas padidintas

Didesnis skysto kuro racionavimas tiems, kurie jį vartoja šildyti vandenį vasaros metu, buvo užtvirtintas Office of Price Administration. Šis papildymas skysto kuro kiekių galioja nuo liepos 1 d. 1944 m. ir pakeičia formulą suteikimui racionavus dalies šildyti vandenį privačiuose namuose, jeigu prašymas buvo paduotas po birželio 15 d. Naujoji formulė leidžia vietiniams War Price ir Rationing Board pripažinti iki 20 galionų į mėnesį vienam

žmogui ir penkis galionus kiekvienam kitam šeimynos nariui. Sena formulė leido daugiausia du trečdalius tosumos.

Padidinimas nepareina iš to kad yra daugiau skysto kuro, bet permaina yra reikalinga, OPA sako, kad tie asmenys, kurie šildo vandenį skystu kuru tiktai vasa-

ros metu negauna taupymo naudos, kuria pasinaudoja asmenys kurie išstius metus tiek vandenį, tiek patalpas apšildo alyva.

Racionavimas pripažintas po šiuo pataisymu bus tiktai per vasarą ir nebus prar-

tėstas po rugsėjo 1 d., kuomet nauji šildymo metalai prasideda. Alyva reikalinga vandenį šildyti po tos dienos bus įskaityta į bendrą alyvos davinį 1944-45 šildymo metams.

AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIOS NARIAI

DR. STRIKOL'IS
PHYSICIAN AND SURGEON
4645 So. Ashland Avenue
OFISO VALANDOS:
Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. vak.
Nedėliomis pagal sutartį
Office Tel. YARDs 4787
Namų Tel. PROspect 1930
Tel. YARDs 2246

DR. C. VEZELIS
DANTISTAS
4645 So. Ashland Avenue
arti 47th Street
Val.: nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak.
Trečiadienį pagal sutartį.
Ofiso Tel. VIRginia 0036
Rezidencijos Tel.: BEVerly 8244

DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 Archer Avenue
Ofiso val.: 1-3 ir 5-8:30 P. M.
Trečiadienis pagal sutartį
Tel. YARDs 5921
Res.: KENwood 5107.

DR. A. J. BERTASH
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofiso val.: nuo 1-3; nuo 6:30-8:30
756 West 35th Street

Aukok savo kraują suželsiems kariams per A. Raudonąjį Kryžį.
Nieks negali mus pažeminti, išskyrus mus pačius.
PIRKITE KARO BONUS!

LIETUVIAI DAKTARAI

Tel. HEMlock 8700
Rez. tel. PROspect 6080
Jei neatsiliepiu, šauk SEEley 0434

DR. PETER J. BARTKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6155 So. Kedzie Avenue
VALANDOS:
nuo 2-4 ir nuo 7-9 kasdien, išskiriant trečiad. ir sekmad.
Ofiso Tel. ... VIRginia 1886

DR. AL. RAČKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4204 Archer Avenue
LIGONIUS PRIMA:
Kasdien nuo 2:00 iki 8:00 val.
Trečiad. ir Sekm. tik susitarus.

DR. P. ATKOČIONAS
DANTISTAS
1446 S. 49th Court, Cicero
Antradienis, Ketvirtadienis ir Penktadienis
Val.: 10-12 ryte, 2-6, 7-9 P. M.
5147 S. Halsted St., Chicago
Pirmadienis, Trečiadienis ir Seštadienis
Valandos: 2-3 popiet.

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel.: YARDs 1829
Pritaiko Akinius, Kreivas Akis, Ištaiso.
Ofiso ir Akinių Dirbtuvė
3401 SO. HALSTED ST.
Kampus 34th Street
Valandos nuo 10 iki 4; nuo 6 iki 8
Sėkmadienyje pagal sutartį.

Res. 6958 So. Talman Ave.
Res. Tel. GROvehill 0617
Office Tel. HEMlock 4848

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
OFISO VALANDOS
Nuo 2 iki 4 ir nuo 7 iki 9 vakare
Trečiad. ir Nedėliomis susitarus
2423 West Marquette Road
Tel. CANal 6122

DR. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 W. Cermak Rd.
Valandos: 1-3 popiet ir 7-8 v. v.
Sėkmad., Trečiad. ir Seštadienio vakarais ofisas uždarytas.
REZIDENCIJA
3241 West 66th Place
Tel. REPUBLIC 7868

Tel. CANal 0257
Rez. Tel.: PROspect 6659
DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 So. Halsted St.
Rezidencija: 6600 S. Artesian Ave
VALANDOS: 11 v. ryto iki 3 p.p.
6 iki 9 val. vakare.

Tel. YARDs 3146
DR. V. A. ŠIMKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
- IR AKINIUS PRITAIKO
744 West 35th Street
Val.: 11-12; 2-4; ir 6:30-8:30
Pirmadienis-2-4 ir 6:30-8:30
Sventadienis-11-12.

Skaniausia duona yra toji, kurią uždirbame savo rankomis.

WHOLESALE FURNITURE BROKER
Everything in the line of Furniture
AL. C. ALLEN (Alešauskas)
Factory Representative
SHOWROOMS IN MERCHANDISE MART
For appointment call — REPUBLIC 6051

DABAR Yra Geriausias Laikas Pirkti Pirmos Rūšies Namų Materijolų Už Dar Žemomis Kainomis!
Atvykite į mūsų įdarą ir apžiūrėkite statų ir ankštų rūši LENTŲ—MILLWORK — STOGŲ IR NAMŲ MATERIJOLĄ — dūl garazų, porčių, viškų, aklepių ir fletų. PASTARTI SU MŪSŲ EKSPERTAIS usulink perstatymo namų.
APROKAVIMAS IR PRISTATYMAS TERIAMAS DYKAI! STANLEY LITVINAS, General Manager

CARR - MOODY LUMBER CO.
PATARNAUJA LIETUVIAI SALESMAŪAI
3039 SO. HALSTED ST. TEL. VICTORY 1273
VALANDOS — Nuo 7-tos val. ryto iki 5:30 val. po pietų

CRANE COAL COMPANY
5332 So. Long Avenue
Telefonas — PORTSMOUTH 0022
W. VIRG. LUMP — Sijoti..... \$9.80
STOKER COAL, Aukštos rūšies, \$7.45
2 syk plautos, Chemiškai prirengtos
BLACK BAND LUMP..... \$11.25
PETROLEUM COKE (Course)..... \$12.50
PETROLEUM COKE (Fls Run)..... \$10.95

MARGUTIS
VIENINTELIS AMERIKOS LIETUVIŲ KASDIENINIS RADIO LAIKRAŠTIS, IŠSTEIGTAS BAL. 11, 1933 M.
WHFC - 1450 kilos.
SEKMADIENIAIS — nuo 1 iki 2 val. popiet.
KITOMIS DIENOMIS — nuo 9:30 val. vakare.
EXTRA PROGRAMAS Penktadieniais nuo 7 iki 8 v. v.
MARGUCIO ofiso adresas:
6755 S. Western Ave., Chicago, Ill.
Telefonas — GROvehill 2242

Būkit Malonūs SAVO AKIMS!
Tik viena pora akių išim gyvenimui. Saugokite jas išsiam! Išgaminuoti jas moderniausia metodu, kurią regėjimo mokslas gali suteikti.
36 METAI PATYRIMO priklaikime akinius, kurie gražina visą akių įspėjimą.

Dr. John J. Smetana
Dr. J. J. Smetana, Jr.
OPTOMETRISTAI
1801 So. Ashland Avenue
Kampus 18-tos
Tel-telefonas: CANAL 0523, Chicago
OFISO VALANDOS:
Kasdien 9:30 a. m. iki 8:30 p. m.
Trečiad. ir Seštad. 9:30 a. m. iki 7:00 p. m.

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel.: YARDs 1829
Pritaiko Akinius, Kreivas Akis, Ištaiso.
Ofiso ir Akinių Dirbtuvė
3401 SO. HALSTED ST.
Kampus 34th Street
Valandos nuo 10 iki 4; nuo 6 iki 8
Sėkmadienyje pagal sutartį.

CLASSIFIED AND "HELP WANTED" ADVERTISING

Vienas kopiu i kalnus milžinus

Kalnų landynės. - Indėnų šventi laukai. - "Dievų sodai". - Velnio čiuožynė. - Kalnų upelio balti karoliai.

Rašo K. J. Prunskis

(Pabaiga.)

žinus. Jos labai aukštos, o tarpas tarp jų - tik keliasdešimtų pėdų.

Kalnų paviliotas

Ėjau, ėjau tuo nuostabiu slėniu. Čia kartais automobilis prauždavu, tai kokios turistės grįžo, šunelių vedinos ar visą šeimą smalsuolių ugnį susikūrę vakarienių.

Septyni kriokliai

Autobusu dumiu į kitą pusę. Nėbėra kada nė pietų sustoti - taip žmogus tų vaizdų išsiilgęs. Žmonėms nurodant, pasiekiu, vadina mą, Septynių Krioklių kelią.

Mylia nuostabiųjų Koradoros vaizdų, - rašo ant nupirkto tiketo. Tikrai, čia sudėti, sukondensuoti ko ne visi gamtos įvairumai. Statūs, statūs uoloti šlaitai, kad galvą užvertęs turi į juos žiūrėti. Vietomis ant viršūnės auga vieniša pušis, kitur - pakibusios uolos, rodos jos kris iš pusantrio šimto pėdų aukštumos ir sutraiskys tave, kaip muselį.

Čia vėl stačiame uolos kalne gal vandens išgraužtas, nušifuotas griovėlis, kampas - Velnio Čiuožynė, teisingai jis ir vadinasi.

Praeinu pro Herkulo vartus - dvi prie kits kitos prisiglaudusias upas - mil

Slėpė du metus

Iš Londono gauta žinia, kad Pietų Pacifiko vietos gyventojai du metus slėpė monstranciją džiunglėse, kad išgelbėjus ją nuo japonų. Su ta monstrancija buvo suteikta misijose palaiminimas 11,189 Jungtinių Amerikos Valstybių armijos vyrams, Misijas vedė kunigas Daniel F. Mehan, laivyno kapelionas.

Vienam

Vienam žmogui pakanka nuo penkių iki dešimties daigų, kad užsiauginti užtenkamai tomeičių.

Kiek raguočių?

Jungtinėse Amerikos valstijose pernai metais buvo 82,192,000 raguočių. Jų skaičius dabar jau bus kiek padidėjęs.

Negrai

Amerikos negrai turi 339 periodinius leidinius, pradedant dienraščiais ir baigiant metraščiais.

Kino teatrai

1937 metų statistika rodo, kad pasaulyje buvo 104,695 kinai (movies teatrai), kuriuos kasdien aplankė 30 milijonų žmonių. Tuo tarpu dienraščių visame pasaulyje buvo tik 94,883. Tai rodo kokia įtaka turi kino teatrai į žmonių auklėjimą ir galvojimą. Beveik 40% visų Europos kino teatrų buvo Sovietų Rusijoje 1937 metais.

Baimė ir meilė drauge nevaikščioja.

Pirkite karą bonus.

— O, tenai buvau užkojęs!

Nuostabus viešbutis

Vėl grįžtu žemyn, laiptais galiai septynius krioklius akmenis kalne. Daugiau žmonių matyti, net smagiau. Vidury laiptų - kareivėlis, tai jau tikriausia su žmonele, gal tų kalnų apsvaiginti - sustojo ir bučiuojasi. Nėr kur išsilenkti, reikia laukt, kol pabaigs...

Užsuku pasidairyti į liukusinį Broadmoor viešbutį. Čia dirbtinis ežeras laiveliams ir plaukymui, privatiniai golfo laukai ir visi moderniškiausi įrengimai su plaukimo baseinu viduje. Skamba skardus vakarienių naujančių juokas, o iš šokių salės - smagi muzika.

Čia taip arti katalikų bažnytelė ir taip arti puikūs sakais, lyg liepos žiedų kvapų išlaistytas.

— Būtų įdomu čia kada truputėlį pagyvenusi! - pamąstau ir užsuku dėl viso ko pasiteirauti.

— Kiek čia būtų toks mažiukas kambarėlis? - Dvidešimtis trys doleriai...

— Per savaitę; - Ne, per dieną, bet ir valgyt duodame...

Dieva mano, 23 doleriai tai Lietuvoje kaimo mokytojo mėnesinė alga... Bet čia Amerika.

Tą dieną važiauvau kalnų traukiniu, autobusais, automobiliais ir pūscias suvaikščiojau daugiau 10 mylių. Kai grįžau, visos artimesnės valgyklos ir kavinės buvo uždarytos. Užgraužęs ką turėjau, kritau į lovą. Užtat sekančią dieną vienu pradėjimu išgėriau kvortą pieno ir pasilsėdamas suvalgiau 6 svarus "watermelon". Kaip nevalgyti, kad čia jie po 3 centus svaras...

"DRAUGO" DARBU SKYRIUS

"DRAUGAS" HELP WANTED ADVERTISING DEPARTMENT 127 No. Dearborn Street Tel. RANDOLPH 9488-9489

SHEET METAL DARBININKU

Galite dirbti dieną ar naktį pilnai ar dalinai.

VISOKIŲ DARBU PAGELBININKAI PUNCH PRESS OPERATORIAI LAYOUT VYRAI PAGRAST. DARBININKAI MEDŽIAGŲ KILNOTOJAI

GERA ALGA IR VIRSLAIKIS Šie darbai tikrai bus geri po karo.

CHICAGO Metal Mfg. Co. 3724 S. Rockwell St.

HOUSEMEN Patyrimo neretika Gera mokesčiai. Atsišaukite Apply Employment Office EDGEWATER BEACH HOTEL 5357 Sheridan Road

MEKANIKŲ MALIAVOTOJŲ UPHOLSTERERS IR ELEKTRIŠINŲ

THE PULLMAN CO. 35 W. JACKSON at 2829 W. MADISON

A. FINKL & SONS CO. PAIEŠKO Paprast. Darbininkų

Pagelbininkų -DEL- MASINŲ SAPOS FORGE SAPOS HEAT TREAT Forge Crane Operatoriai Forge Hammer Operatoriai Porteriai

Svarbus karo darbas - 10% daugiau už naktimis - geros galimybės viršlaikiui - Geros pokarinės progos.

Kreipkitės: NUO 8 RYTE IKI 5 PO PIETŲ NUO PIRMAD. IKI PENKTAD. NUO 8 IKI 12 VAL. SUBATOMIS

DARBO OFISAS: 1332 Cortland St.

(1900 | Šiaurė ir 1332 | Vakarus; Imkite Armitage gatvękarį.

VYRAI IR MOTERYS

BUCERIŲ IR MANAGERIŲ PRITYRUSIŲ. GERIAUSIOS ALGOS. SAUKITE CANAL 1686; PRAŠYKITE MR. SIEGEL.

Palaiminti santaika darantieji, nes jie Dievo sūnumis vadinsis. (Mat. V, 9).

MELSKITĖS UŽ TAIKĄ

HELP WANTED - VYRAI

MOLDERIU IR GRINDERIU

Nedegantiems metalams. Geriausios darbo aplinkybės. Gera alga. Du poilsio laikotarpiai kasdien. Yra viršmokesčio planas ir apdarna nelaimėms ar ligoms ar ligoninėi. Jums bus geriau dirbti mūsų cehėse. Galima pasirinkti dienas ar nakties valandas. Kreipkitės:

OSCAR W. HEDSTROM CORP. 4836 W. Division St. PRAŠYKITE JOE HALL.

HELP WANTED - MOTERYS

Patarnautojų Paieškoma

NUOLATINIAM IR LAIKINIAM DARBU

NIELSEN'S RESTAURANT 7840 S. WESTERN AVE.

PAIEŠKO VIRŠININKĖS perimti vedima visai mažos dirbtuvės. Gera alga. Nuolatinis darbas.

Kreipkitės: TUTIE SPORTWEAR CO. 229 S. MARKET ST. 10-tas AUKŠTAS

MERGAITĖS MOTERYS

MAITINKIT MŪSŲ KOVOJANČIUS VYRUS Reik Jūsų pagelbos pakuoti maistą ir racijonus kovojančioms jėgoms.

Švarus, lengvas darbas. Pusė daugiau algos už viršlaikį.

Dienos ir vakarų darbas. "L" IR GATVEKARIŲ TRANSPORTAČIA

Chas A. Brewer & Sons 6320 HARVARD AVE.

DŽENITORKŲ Valymo Darbai

Darbo valandos - nuo 5:30 vakare iki 12:00 valandos naktį.

KARO PRAMONEJE

DINING ROOM PATARNAUTOJŲ

Uniformos duodamos; Valgis dykai. Dienos, vakarais ar naktinėms valandoms Atsišaukite

ILLINOIS BELL TELEPHONE COMPANY

Employment Ofisan Moterims Street floor 309 W. WASHINGTON ST. CHICAGO

S. KARPEN & BROS. 636 W. Cermak Rd. PAIEŠKO

Vyrų ir Vaikinių Moterų ir Merginų

Dėl Ked-dirbystės-Apdirbimui-Sėdynių-springau tvarkimui-Jėginių stumimo mašinų operavimui-Rankų siuvimui-Mašinistų-Tool ir die dirbėjų-Asamblorių-Medžio mašinų darbininkų-Abelių baigėjų-Trintojų-Dažytojų-Inspektorių-Paprastų darbininkų.

SU AR BE PATYRIMO GERA ALGA DAUG VIRSLAIKIO

TARNAIČIŲ IR VALYTOJŲ Patyrumu, \$37.50 mėnesiui Pilnam ar daliniam laikui Apply Employment Office EDGEWATER BEACH HOTEL 5357 Sheridan Road

HELP WANTED - VYRAI

HELP WANTED - MOTERYS

JŪS GALITE STOTI INVAZIJON!

ATEINANT DIRBTI

Hurley Machine Ne visi kovojantieji yra FRONTO LINIJOSE-JŪS GALITE BUTI VIENA ČIA NAMĖ BUKITE: MASINŲ OPERATORKA ASEMBLORĖ INSPEKTORKA DIRBKITE LAIMEJIMUI!

Matykit Mr. Danicek Pasitarimui

EMPLOYMENT OFISAS ATDARAS PIRMAD. ISTISAI SESTAD. 8 RYTO IKI 4:30 PP.

DOUGLAS PK "L" IKI DURŲ HURLEY MACHINE CO. 2145 S. 54th AVE. CICERO

WEST SIDĖS Karo Dirbtuvė Paieško

DRILL PRESS OPERATORIŲ MILLING MASINOS OPERAT. TURRET LATHE OPERAT. Irgi-

Inspektorių ir Benčiaus darbininkų 48 val. savaitė-laikas ir pusė virš 40 val. - valandos nuo 7 ryte ir 3 popiet; arba nuo 3 popiet iki 11 val. vakare.

PATYRUSIŲ NOBETEMŲ-TIKS IR NEPATYRUSIEJI GEROS PAZANGOS PROGOS Kreipkitės:

DELTA STAR ELECTRIC CO. 2437 W. FULTON ST. ARBA SAUKITE: MISS DOEY-SEELEY 3200

ADVERTISE In America's Greatest Lithuanian Daily Newspaper - ESTABLISHED 1909 - CALL AN AD-TAKER CLASSIFIED OFFICE TEL. - RANDOLPH 9488

LITHUANIAN-DRAUGAS THE LEADING LITHUANIAN ADVERTISING MEDIUM

PATARNAVIMAI

TAISOME Skalbiamas Mašinas, Refrigeratorius, Dulkių Valytuvus ir Motorus

DARBAS GARANTUOTAS 1649 West 47th St. Tel. YARDS 1866.

PARDAVIMUI

FRIE MICHIGAN CITY MAZA UKF su moderniška įrengtu 5 kambarių namu, supanoriu, vana, basementas ir garage po viena pastoge. 2 blokal nuo 8 ki. pradinės mokyklos, 4 blokal nuo South Shore golfing kelio stoties. 1 1/2 mylių nuo Michigan ežero ir puošnių resortų. J. P. VARKALA sav., Chicagoje, 4148 Archer Ave. Ph. Virginia 2114

PARDAVIMUI NAMAS Brighton Parke - parduvimui 2-3 flau, po 4 ir 4 kamb., namas: karšto vandens šildomas, 2 kambariai bešmante ir 1 kamb. viškuose, uždaryti porčiai. Arba malnysu ant mažesnio namo su kiek nors žemė. Savininkas randasi vietoj: 2506 West 45th Street, Chicago-

PERSKAITE "DRAUGA", DUOKITE JŲ KITIEMS

BARGENAI CICEROJE NEATIDELIOKITE ATVYKITE SIANDIEN

4818 W. 23rd St. 2 aukš. asbestos apdengtas namas: 5 ir 6 kamb.; Pur. šiluma; rusų ir pastogė; 2 auto garažai. Lotas 33x125. Kaina \$6,700. Valkama reikia laisvės. \$1,700 įnešti.

1630 S. 49th Ave. 5 fletu mūrinis namas su šilto vandens šiluma. Naujas boileris ir stogas; apdengti porčiai. 2 auto garažai. Kaina \$14,500. Geras namas tai geriausias "palikimas" šeimai. \$4,500 įnešti.

2910 S. 48th Ct. 2 fletu medinis namas su garaž. kaina tik \$5,200. Matykit šiandien. Tik \$1,500 įnešti.

5338 W. 25th St. 2 fletu medinis namas; 4 ir 5 kam. Lotas 37 1/2 x 125. Kaina \$5,225. Pirmas atėjus gaus. \$1,400 įnešti.

1218 S. 61st Ave. 2 aukš. ir rusų mūrinio namo; 6 ir 6 kamb.; 5 kamb. lotas rusųje; šilto vandens šiluma. Apdengti porčiai. Lotas 33x125. 2 auto garažai. Kaina \$13,800. Arti Roosevelt Rd. \$4,500 įnešti.

Piet-rytų kampo Lombard ir 24 St. Kampinis tuščias lotas tik \$1,750. Visi taksai ir mokesčiai atlyginti.

1642 S. 47th Ct. 2 fletu mūrinis namas su 5 ir 5 kam. ir šilto vandens šiluma. Pridenkti porčiai ir venetian uždangos Insulutas stogas. 2 auto garažai. Kaina tik \$12,200. Arti Western Electric. \$4,400 įnešti.

5340 W. 30th Pl. Kampinis mūrinis biznio nuosavybė. Storas ir 7 kamb. užpakalyje. Šilto vandens šiluma. Naujas stogas; dalinis rusys. 2 auto mūrinis garažas. trokams Kaina tik \$9,700. Labai gera kaina. \$2,500 įnešti.

1905 S. 56th Ct. 2 aukš. ir rusys mūrinis; 4 ir 5 kam. (lotas rusųje. Lotas 33x125. Kaina tik \$10,200. Mokesčiai už nuomas, neapimant kaip geras bus namas, niekad neneša uždarbio. \$2,500 įnešti.

5820 W. Cermak Rd. Kampinė mūro biznio nuosavybė. Krautuvi ir 4 kamb. užpakalyje 6 ir 4 kamb. ant 2 aukšto garo šiluma ir 2 auto garažai. Nuosavybė kalnuos tik \$21,500. Matykit šiandien. \$5,000 įnešti

Piet-vakarinis kampas 52-tros ir Ogden Ave. Kampinis biznio lotas apie 114 pėdų ant Ogden Ave Kaina greitai pardavimui tik \$5,000.

5035 W. 24th Pl. 2 fletu mūrinis namas; 6 ir 6 kamb. furnaso šiluma. Kaina \$8,650. TIKRAI bargenai barginas \$2,100 įnešti.

Piet-vakar. kampas 49-tos ir 16-tos Kampinis lotas 30x125 parsiduoda tik už \$1,600. Vietai parasti ir specialūs mokesčiai apmokėti pilnai.

5036 W. 30th Pl. Kampinė biznio nuosavybė. Asbest. apdengtas namas su akmeniniu pamatu. Krautuvi ir 2 fletai su 4 kam. užpakalyje. 2 fletai su 4 kamb. ant 2 aukšto. Lotas 45x125 Kaina \$3,700. Apžiūrėkite šiandien. \$2,200 įnešti.

5100 West 23rd St. Kampinė 9 kambarių mūrinė rezidencija su šilto vandens šiluma, 2 vonios. Akmeninis stogas. Pilenu peratvintas. Lotas 52x125. 2 auto akmenis garažai. Kaina tik \$11,900. Labai geras bargenas. \$3,500 įnešti.

5901 W. 16th St. Kampinė mūrinė biznio nuosavybė. Krautuvi ir 4 kambariai. Šilto vandens šiluma su stokeriu. Lotas 30x125 Naujas stogas. Venetian uždangalai. Arti mokyklos. Kaina tik \$7,500 su saldainių krautuvių įrengimais. \$2,000 įnešti.

6017-19-21 W. 31-mo St. Mūrinė fabrikinė nuosavybė. Lotas 72x125. Kaina \$3,950. Verta daug daugiau.

Cermak Rd. tarp 53-tos ir 52-tos Lotas 52x126. Pramatytas smulkiai dirbtuvė. Kaina tik \$12,000.

5040 W. 24th Pl. 2 aukštai ir rusys mūro; po 6 ir 6 kamb. Yra irgi 3 kamb. fletas rusųje. Šilto vandens šiluma su vienu boileriu. 2 auto garažai. Garo šiluma ir 2 auto garažai. Spulka parduos tik už \$7,700.

5340 W. 25th St. 2 aukštų mūrinis biznio namas. Krautuvi ir 4 kamb. užpakalyje 5 kambariai ant 2-ro aukšto. Garo šiluma ir 2 auto garažai. Spulka parduos tik už \$7,700.

5540 W. 25th St. 2 aukštai ir rusys mūro; po 6 ir 6 kamb. Yra irgi 3 kamb. fletas rusųje. Šilto vandens šiluma su vienu boileriu. 2 auto garažai. Garo šiluma ir 2 auto garažai. Spulka parduos tik už \$7,700.

5540 W. 25th St. 2 aukštai ir rusys mūro; po 6 ir 6 kamb. Yra irgi 3 kamb. fletas rusųje. Šilto vandens šiluma su vienu boileriu. 2 auto garažai. Garo šiluma ir 2 auto garažai. Spulka parduos tik už \$7,700.

5540 W. 25th St. 2 aukštai ir rusys mūro; po 6 ir 6 kamb. Yra irgi 3 kamb. fletas rusųje. Šilto vandens šiluma su vienu boileriu. 2 auto garažai. Garo šiluma ir 2 auto garažai. Spulka parduos tik už \$7,700.

5540 W. 25th St. 2 aukštai ir rusys mūro; po 6 ir 6 kamb. Yra irgi 3 kamb. fletas rusųje. Šilto vandens šiluma su vienu boileriu. 2 auto garažai. Garo šiluma ir 2 auto garažai. Spulka parduos tik už \$7,700.

5540 W. 25th St. 2 aukštai ir rusys mūro; po 6 ir 6 kamb. Yra irgi 3 kamb. fletas rusųje. Šilto vandens šiluma su vienu boileriu. 2 auto garažai. Garo šiluma ir 2 auto garažai. Spulka parduos tik už \$7,700.

5540 W. 25th St. 2 aukštai ir rusys mūro; po 6 ir 6 kamb. Yra irgi 3 kamb. fletas rusųje. Šilto vandens šiluma su vienu boileriu. 2 auto garažai. Garo šiluma ir 2 auto garažai. Spulka parduos tik už \$7,700.

5540 W. 25th St. 2 aukštai ir rusys mūro; po 6 ir 6 kamb. Yra irgi 3 kamb. fletas rusųje. Šilto vandens šiluma su vienu boileriu. 2 auto garažai. Garo šiluma ir 2 auto garažai. Spulka parduos tik už \$7,700.

5540 W. 25th St. 2 aukštai ir rusys mūro; po 6 ir 6 kamb. Yra irgi 3 kamb. fletas rusųje. Šilto vandens šiluma su vienu boileriu. 2 auto garažai. Garo šiluma ir 2 auto garažai. Spulka parduos tik už \$7,700.

TURN IN YOUR USED KITCHEN FATS TO HELP MAKE VITAL NAVAL EQUIPMENT

DRAUGAS

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

2834 South Oakley Ave. Chicago, Illinois

Published Daily, except Sundays,

by the

LITHUANIAN CATHOLIC PRESS SOCIETY

A member of the Catholic Press Association

\$6.00 per year outside of Chicago; \$7.00 per year in Chicago

Cicero; 3c per copy.

Advertising in "Draugas" brings best results.

DRAUGAS

Išėina kasdien, išskyrus sekmadienius.

Prenumeratos kaina Chicagoje ir Cicero—paštu:

Metams	\$7.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75

Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoje:

Metams	\$6.00
Pusei metų	3.50
Trims mėnesiams	1.75
Dviem mėnesiams	1.25
Vienam mėnesiui	.75

Užsieniuose:

Metams	\$8.00
Pusei metų	4.50
Trims mėnesiams	2.50

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu su užsakymu.

Skeibimų kainos priimančiamis pareikalavus.

Be drąsiai ir korespondentams rašyti negalima, jei nepasirašo, ma tai padaryti ir nepasirašo, tam tikslui pašto ženklų. Redakcija pasiliko sau teisę taisyti ir trumpinti visus priėjusius raštus ir ypač korespondencijas suilg savo žuodžius. Korespondentų prašome rašyti trumpai ir aiškiai (jei galima, rašoma mašinėle), paliekant didelius tarpus patalysimui, ir vengiant polemikos ar asmenišku. Pasenusios korespondencijos laikraštis nededamos.

Entered as second-class Matter March 31, 1916 at Chicago, Ill. Under the Act of March 3, 1879.

Kas naujo karo frontuose

PRANCŪZIJOS FRONTE

Šiomis dienomis sąjungininkai Prancūzijos ir Italijos fronte sudavė naciams didelius smūgius. Liepos 18 dieną britai pralaužė vokiečių fronto liniją ir pasiekė kelį, kuriuo galės veržtis Paryžiaus kryptimi.

Skaitlingos tankų kovos tęsė 20 malių plote, bet naciai nepajėgė išmušti britų iš naujai užimtų pozicijų.

Generolas Montgomery per dvi dienas puolė vokiečių pozicijas Evrecy apylinkėje, ir kai naciai ten sutraukė savo tankus, tada britai prasimušė ties Caen miesteliu.

Britų karo vadas sutraukė siauran ruožan apie 3,000 lėktuvų, kurie ir prakirto vokiečių linijas.

Evrecy fronte naciai jau metė atsisaukimus, kuriuose sąjungininkams patarė pasiduoti, o čia britai prasilaužė kitame ruože. Pairo vėl visi vokiečių apsaugos planai.

Generolas Montgomery apskaičiuoja, kad nuo invazijos pradžios sąjungininkai jau sumušė 156,000 vokiečių armiją. 60,000 vokiečių randasi sąjungininkų nelaisvėje, o 8,000 nacių, Amerikos ir britų kareiviai palaidojo Normandijoje.

ITALIJOS FRONTE

Iš Romos pranešama, kad sąjungininkų jėgos užėmė Livorno (Leghorn), Italijos trečią uostą, ir paėmė reikšmingą Ancona uostą, rytų pakrantėje. Užėmimas Livorno uosto, tai yra didžiausias sąjungininkų laimėjimas po Romos paėmimo. Mažiau kaip per 10 savaičių buvo paimta viso 30,000 vokiečių nelaisvėn.

Tačiau vokiečiai spėjo sunaikinti Livorno uostą. Kai uostas bus atstatytas, tada jis turės didelės reikšmės tolimiesiems sąjungininkų žygiams. Sąjungininkų inžinieriai jau pradėjo taisyti uostą.

RUSIJOS FRONTAS

Iš Londono pranešama, kad vokiečių radio pranešė liepos 20 dieną, kad rusų kariuomenė pasiekė Augustavą, bazę Suvalkų trikampio, aštuonios mailės nuo prieškarinės Lenkijos rubežiaus.

Ką pasakė?

Generolas Sir Bernard L. Montgomery pareiškęs liepos 17 dieną per radijo iš Prancūzijos, kad sąjungininkai šiais metais Vokietiją išmuš iš karo lauko.

Visuose frontuose vyksta dideli mūšiai. Naciai gana vis didesnius smūgius Italijos, Prancūzijos ir Rytų fronte. Yra ženklų, kad Vokietija eina prie karo pralaimėjimo. Gal būt naciai bandys gėlbėti savo situaciją, gal bandys pakeisti savo kailį. Užtat britų parlamento atstovas Rhys J. Davies užklausė valdžią, koki jos santykiai būtų su komunistine Vokietija.

Premjeras Churchill atsakė į šį klausimą atsakyti, bet jis pastebėjo:

— Esu tikras, kad Vokietijos kriminalistai negalės išvengti bausmės net ir tuo atveju, jeigu jie taptų komunistais.

Nieko nuostabaus jei naciai bandytų pavirsti komunistais, nes tarp nacių ir komunistų "mokslu" yra daug panašumo. Ir komunistai ir naciai yra diktatorių garbintojai, ir komunistai ir naciai yra žmogaus ir tautų laisvės priešai.

Kas naujo Japonijoje

Vakar gauta žinia, kad Japonijos imperatorius Hirohito generolui Kuniaka Koiso ir buvusiam ministeriui pirmininkui admiralui Mitsumasa Yonai, abu žinomi kaip buvę prieštaringi Jungtinėms Amerikos Valstybėms prieš Pearl Harbor užpuolimą, pavedė sudaryti naują Japonijos kabinetą, kai Tojo kabinetas atsisakė nuo pareigų.

Pavedimas sudaryti naują kabinetą dviems japonų vadams rodo, kad japonų ekstremistų kariškių klika, kuri Tojo iškėlė į viršūnes ir pasalingai užpuolė Ameriką, nustoja kontroliuoti Japonijoje. Tai yra reikšmingas dalykas. Kai kas mano, kad šis japonų žygis yra ruošimasis prie taikos. Bet faktas lieka faktu, kad Japonija pergyvena vidaus ir karo krizę.

Komunistų plepalai

Liepos 14 dieną "Draugas" parašė, kad prezidentas Rooseveltas po Lietuvos prijungimo prie Sovietų Rusijos Amerikos Lietuvii Tarybos delegacijai (1940 m. spalio 15 d.) pasakė, kad Lietuvos nepriklausomybė nėra žuvusi. "Lietuva nėra netekusi nepriklausomybės, tik Lietuvos nepriklausomybės funkcionavimas tėra laikinai sustabdytas. Ateis laikas, kad Lietuva iš naujo taps laisva" — taip pareiškė prezidentas Rooseveltas 1940 metais, po to kai sovietų rusų komunistai okupavo Lietuvą.

Chicago komunistų laikraštui nepatiko "Draugo" šis priminimas ir komunistų laikraštukas taip rašo: "Draugas cituoja prezidento Roosevelto žodžius, pasakytus apie Lietuvą. Tai buvo tais laikais, kada Sovietų Sąjunga dar nebuvo Amerikos talkininkė. Tai buvo tais laikais, kada ir apie Suomijos reakcininkus prezidentas dar nežinojo teisybės". Šis komunistų pasakymas yra daugiau negu keistas. Komunistai mano, kad prezidentas keičia savo nusistatymus, kaip kad daro komunistai. Kai Stalinas palaikė gerus santykius su Hitleriu nuo rugpjūčio 24 d., 1939 metų iki 1941 m. birželio 22 dienos, tai tada Amerikos komunistai stoji už Hitlerį ir smarkiai puolė prezidentą Rooseveltą.

Kai Hitleris susipešė su Stalinu 1941 m., birželio 22 dieną, tada Amerikos komunistai tuoju "atsivertė" ir "pasidarė" dideli Amerikos patriotai.

Komunistai gyvena ne pagal savo protą, bet pagal vėją, todėl jie norėtų, kad ir prezidentas Rooseveltas kaitaliotų savo nusistatymus. Bet taip nėra. Nors Sovietų Rusija yra Amerikos karo sąjungininkė, bet prezidentas Rooseveltas ir šiandien gerai žino, kad rusai bolševikai 1940 m., birželio 15 dieną Lietuvą okupavo smurtu ir liepos 14-15 dieną prievartos būdu pravedė "rinkimus" į seimą ir apgaulingu būdu prijungė Lietuvą prie Sovietų Rusijos. Tai yra teisybė, kurios jokie komunistų bosai negalės paneigti.

Komunistai mano, kad jei Sovietų Rusija yra Amerikos karo sąjungininkė, tai prezidentas Rooseveltas turi taip pat galvoti, kaip kad Chicago lietuviški komunistai galvoja ir niekus plepa. Tai yra daugiau negu juokinga. Amerika yra sąjungininkė Sovietų Rusijos karo reikale ir Amerika Rusijai teikia didelę pagalbą, bet Amerika nėra rusų komunistų smurto ir apgaulės sąjungininkė. Tai turėtų labai gerai žinoti tie komunistai, kurie pirmiau už Hitlerį galvą guldė.

Turi gerbti ir pildyti sutartis

Praeitą sekmadienį Chicagoje, prie Dariaus ir Girėno paminklo, Lietuvos konsulas P. Daužvardis pasakė reikšmingą kalbą, kurioje jis pareiškė, "kad Dariaus-Girėno ir daugelio mūsų Tėvynė Lietuva liepsnose ir kraujuje. Lietuva okupuojama trečiu kartu šiame kare. Tą okupaciją kai kas vadina "išlaisvinimu". Jeigu tai būtų tiesa, tai nieko daugiau nebūtų, kaip tik džiaugtis ir išlaisvintojus sveikinti." Bet Lietuvos konsulas pastebėjo, kad "deja, bent tuo tarpu taip nėra, ir todėl džiaugtis netenka. Vilnius, Utena, Alytus ir kitos Lietuvos vietos yra išlaisvintos iš vokiečių, bet okupuotos rusų: okupantai keičiasi, bet okupacija pasilieka — krašto ir žmonių naikinimas tęsiasi — Lietuva ir lietuviai laisvės dar neturi. Jie jos laukia. Laukia tokio išlaisvinimo, koks eina Prancūzijoje ir Italijoje, kuris kraštą laisvina to krašto žmonėms, o ne sau, kaip darė Hitleris "laisvindamas" Lietuvą ir kitas Pabaltijo valstybes 1941 metais. Jo "laisvinimas" buvo pagrįstas Lietuvos Vokietijon inkorporavimu ir lietuvių tautos suprūšinimu; kitais žodžiais — išnaikinimu. Tokio išlaisvinimo lietuviai neskaito išlaisvinimu ir himnų jam negieda". Toliau Lietuvos konsulas pareiškė:

"Lietuvai ir lietuviams okupantų žodžiai ir šūkių yra nustoje reikšmės. Jie gerai atsimena ir žino 1940 metų "protekciją" ir 1941 metų "išlaisvinimą", ir žinodami tą, reikalauja ne skambių žodžių, bet žmoniškų veiksmų — sutarčių ir pasižadėjimų pildymo".

Atsiminkime, kad rusai yra sutartimis pažadėję gerbti Lietuvos valstybės nepriklausomybę ir nesikišti į jos vidaus reikalus.

Iš Lietuvos požemio

"L. K." Nr. 16 lapkr. 20 d. praneša, kad lapkr. 15 d. J. A. V. Valstybės Sekretorius C. Hull spaudos konferencijoje padarė viešą pareiškimą, kad Baltijos ir Balkanų valstybės po karo atgaus savo laisvę ir nepriklausomybę. Nuo savęs laikraštis pastebi:

"Šis Hullio pareiškimas užčiaupia burnas visiems nelaimių pranašams ir melagingai vokiečių propagandai. Taip pat šis pareiškimas patvirtina ligšiolinę teisingą laikyseną ir kelią: netalkininkauti niekur ir niekad vokiečiams žmonėms, bet, sau gojant ir kaupiant jėgas Lietuvoje, ruošiant Nepriklausomybės atstatymui."

Straipsnyje "Lietuva pasaulinių įvykių sukuryje" tarp kito sakoma:

"Lietuvių tauta šio karo sukuryje yra pakėlus didelių ir sunkių bandymų ir sudėjusi daug aukų. Bolševikinio maro metai, nuožmūs vokiečių terorizavimai ir įvairios mobilizacijos bei gaudymai nepalaužė mūsų valios ir pasiryžimo tapti laisvos, nepriklausomos valstybės piliečiais. Bet tai vis tebuvo mūsų pasyvaus pasipriešinimo ir atkaklumo dėka pasiekti rezultatai. Karas eina galop. Gal netolima ta ateitis, kada įvykiai iš mūsų pareikalauja kruvinos kovos ir daug aukų savo šventiausiai ir didžiausiai idėjai įgyvendinti ir apginti. Mes turime skaitytis su galimybe, kad Nepriklausomybė gims tik audringos ir didelio pasiaukojimo reikalavjančios kovos verpetuose. Ne galima laukti ir tikėtis, kad laisvės kariną mums kas nors iš pašalies užmaus. Mes kovosim, jei tik to pareikalaus mūsų šventos Tėvynės papuošimas Laisvės ir Nepriklausomybės vainiku."

Vokiečių teismo prokuroro įsakymu Kauno kalėjime pastatytos kartuvės. "L. K." pastebi: Gestapo eina savo mokytojo N. K. V. D. (bolševikų) pėdomis.

"L. K." Nr. 20 iš 1944 m. sausio 25 d. pataipintas Vyr. Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto perspėjimas lietuviams dėl galimos vokiečių valdžios mobilizacijos.

"Lietuvių tauta, turėdama prieš akis vyriausijį save tikslą — Lietuvos valstybės išlaisvinimą ir tam tikslui saugodama gyvasias savo jėgas, vieningai pasisakė už reikalą kurti Lietuvos kariuomenę."

"Kartu V. L. I. K. mūsų visuomenei primena: vokiečių okupacinės valdžios ar jos priariamų asmenų skelbiama mobilizacija, priešinga mūsų tikslams ir tautos valiai, teisiškai yra Lietuvos piliečiams neprivaloma, o pavartojimas mobilizacijai pasipriešinusiems prievartos priemonių bus smurto aktas, prieštaraujantis tarptautinei teisei."

Vyr. Liet. Išlaisv. Kom."

Žemiškieji geidimai yra tepalas, kuris sulipina dvasiškuosius mūsų sparnus.

PIERRE MAURICE

PAMESTIEJI ROMANAS

H Prancūzų Kalbos Ivertė JUOZAS POVILONIS

(Tęsinys)

—Kas yra šis Cauvert? Ar širdies žmogus?

—O, ne toks! Cauvertas — ne Barbaux. Cauvertas esąs nuodingas, bet toks nėra. Ir kada aš pagalvoju apie šitą kvailį — žinokite, kad jis labai įtakingas, — prisimena man, kad jis pasakė apie mane, kai aš tarnavau Henri-Martino nuovadoje, kad aš niekam netikėš! Kad jį perkūnas! Jaučiu, kad man niežti ranka... Jei nebūčiau turėjęs gerų draugų sau apginti, jis būtų man pakenkęs. Visi žino, ką Barbaux yra padaręs, jis gali gyventi; Cauvertas — tai gegutė, jis visuomet suka savo lizdą kitų lizduose; kiekvieną žygi gerai pastūmėtą jis pabaigti moka... Banditas! O, kad aš galėčiau jam iškrėsti juoką!

Kunigas Darmont juokiasi. Jis draugiškai uždėjo savo ranką ant seklio peties:

—Mano drauge, belieka, kad jūs vieną gražią dieną parodytumėt, kad jis prakišęs.

Seklys suprato. —Tikrai! Kodėl gi ne pagaliau? Ką jūs norite padaryti? Jums atvesti iš po jo barzdos mažytę pas jus? Gerai, autinku! Tik primenu, kad esu laisvas tik sekmadienį.

—Mes kaip tik ir norim sekmadienį šį tą bandyti.

—Na, tai gerai!

—Aš nežinau, kaip jums atsidėkoti.

—Be istorijų! Duokite man visus nurodymus, ką reiks daryti.

—Štai, pasižymėkite: Enguerrand, Touro gatvė, 11. Mergaitė: ryto 7 valandą mišios šventos Elžbietos bažnyčioje. Po pietų gali išeiti nuo 2 ir grįžti tik 7 val. Štai jos fotografija: tamsiaplaukė, drabužiai mėlyni, ūgis: maždaug, 1 metras 65 cent. Ar reikia kitų nurodymų?

—Pusės dešotųjų man už-

tektų. Gerai, ji bus pas jus sekmadienį prieš 3 valandą. Aš tik prašau, kad jos sužadėtinis, kurio raštą ji pažiūsta, man patiktų labai trumpą laišką: "Pasitikišk poną, kuris ištars mano vardą." Jūs galėsite šitą laiškutį man paduoti šeštadienį prieš 6 valandą Pavardo gatvės kampe.

—Ačiū, mano drauge; te laimina tave Dievas.

Sekmadienį, apie pusę septintos, vienas nepažįstamas žmogus vaikštinėja prieš nedidelę šventos Elžbietos bažnyčią. Žmogus lyg iš priemiesčio, kepurė ant ausies. Jis pardavinėja laukų ramunes, kurias, be abejojimo, buvo pirkęs šį rytą rinkoje. Jis apžiūri tikinčiuosius, kurie įeina arba išeina iš bažnyčios. Staiga jo žvilgsnis sustoja ant vienos mėlynai apsirengusios mergaitės, kuri eina per aikštę. Ji pasuka į kairines duris ir eina netoli jo. Gerai, jis galės ją sutikti prie išėjimo. Tuojuo jo veidas nušvinta ir akys užsidega; žmogus tyfiai juokiasi; jis pažįsta vieną skubantį poną, garbės legijono karininko raištelis kilpoje, tai Cauvert. Parduodamas švilpauja karišką dainelę, tai — neabejotinas pašaišos ženklas, trinais rankas, ir mūsų Barbaux, nes tai jis, nutaria, kad jis turi dar laiko išgerti truputį kavos.

Po pusvalandžio jis vaikštinėja prieš Enguerrando namus ir siūlo praėiviams ramunes.

Už trijų šimtų žingsnių eina mėlynais rūbais mergaitė ir, žinoma, netoli jos Cauvertas. Reikės skubintis. Dėmesio! Štai ji.

—Štai, panele, kelios ramunės, jums tai atneš laimę. Mergaitė norėjo praėiti, kai pusbalsiu ištartas vardas ją sulaukė vietoje: —Daniel Donadica!

(Bus daugiau)

Ką rašo Lietuvos slapta spauda

Lietuviai dirba ir deda pastangų, kad Lietuva būtų laisva

Žmogaus dvasia taip jau yra sukurta, kad ir sunkiausiomis gyvenimo aplinkybėmis ieško šviesesnių prosvaisčių, ieško, kad ir vilties šešėlių, už kurių galėtų užsikabinti ir su nauja jėga žengti į ateitį. Pajėgumas dvasiniai atsigauti, pajėgumas nusipurtyti kasdienybės nuovargį ir susikurti savyje didesnio ryžtingumo polėkius — yra didelė dovana žmogui. Tai yra vienas iš žmogaus dvasinio gyvenimo dėsnų. Ir kiekvienas, kuris nenori savo dvasinio gyvenimo pasaulio akiratyje supilkėti, kuris pro savo pilkos kasdienybės aplinką nori dvasiniu žvilgsniu apimti platesnius horizontus — yra reikalingas lyg ir progų dvasiniai susikaupti, lyg ir stabtelėti ir savo minčių ir valios kryptį palyginti su didžiausiais žmonijos klusimais.

GERA PROGA SUSIKAUPTI

Kalėdos — viena iš tokių progų. Ir vis tiek, ar kas yra religingas, ar ne, ar kas tikintis pagal visus formalumus, ar ne, vis tiek kiekvienam šita visuomeniniai tradicinė proga yra pakankamai gera nors trumpam susikauptimui, nors kiek gilesniam pažvelgimui į save. Liūdnos šimtmet Kalėdos. Gal vienos iš liūdnesnių pasaulio istorijoje. Didžiausio naikinimo dvasia yra atpalaidota iš varžtų ir keli metai šelsta kontinentuose ir vandenynuose. Dabar kaip tik artinasi gal didžiausias šios naikinimo dvasios šėlimo įtempimas.

Ir mūs šaly — mūs lietuviškuos kaimuose, miestuose, laukuose ir retėjančiuose miškuose — taip pat žymūs tos naikinimo dvasios pėdsakai. Tironija iš rytų nusiaubė mus, iš netikėtumo net apsvaigusius, tos dvasios pirmaisiais sukurišais. Tironija iš vakarų atnešė mums naujas naikinimo dvasios bangas — taip svetimas lietuvio sielai ir protui.

KOVOS UŽ LAISVĘ

Tačiau tos naikinimo dvasios siautėjimas mūsų sąmonės neužgesino. Atsivėmome, išsitiesėm, apsidairėm — ir aiškiai, kaip niekuomet supratom — kad mūsų teisė laisviems ir nepriklausomiems gyventi — šventa ir dar šventesnė mūs pareiga — kovoti už tą teisę. Todėl tauras, kilnus, šimtmėčių tradicijomis ugdytas "Aušros" spinduliu, "Varpo" garsų prikeltas, lietuviškasis patriotizmas dabarties tamsybių epochoje įsijungė į kovą prieš naikinimo dvasią. Ta kova plačiausiu mastu dabar vyksta mūs požeminiame politiniame judėjime, diena iš dienos stipriama ateinančiais naujais tos kovos nariais. Lietuviams artimiausias, visiems bendras, tos požeminės ko-

vos tikslas — Lietuvos Laisvė ir Nepriklausomybė. Tačiau ta kova turi ir žymiai platesnę prasmę — pasakytume, filosofinę prasmę: tai iš viso kova prieš naikinimo siaubą, kova prieš žvėrį žmoguje, kova už visa tai, kas kilnu ir humaniška ir kas viso pasaulio žmonių gerąsias ypatybes jungia į vieną didžiulį pažangos pastangų kelią.

Šių tragiškiausių pasaulio Kalėdų proga šiek tiek liuos laikio ir šiek tiek džiaugsmo prosvaisčių pašvęskim mūs kovos už lietuvišką ateitį peržvelgimui. Nors momentui žvilgtelėkim į save ir paklauskime: kuo gi mes ir ar pakankamai kiekvienas pasireiškėme kovoje už šviesesnę Lietuvos ateitį?

Susitikdami rateliuose ar būreliuose bei sveikindami vieni kitus supraskime, kad visų mūsų siekimų, esamomis aplinkybėmis, reikšmingiausias — mūsų požeminės kovos už lietuvišką ateitį pasiekimas. Tad tarp kitų linkėjimų jauskime ir šita — ir nesvarbu, ar jis bus žodžius išreikštas, ar ne, ar matomas, ar ne. Svarbu, kad visi jį pajausime kalėdiniuose sveikinimuose. Tas vidurinis Kalėdų proga susikauptimas lai sukelia mūmose naujo ryžtingumo ir naujų akstinių mūsų bendrai kovai suintensyvinti, jos kelyje pasitaikantiems sunkumams bei trūkumams šalinti.

Ir nors liūdnos šimtmet Kalėdos mūsųose, dar liūdnesnės jos kai kur kitur, tačiau tradicinis kalėdinio susikauptimo linkėjimas — "ramybė geros valios žmonėms" keičia viltį, kad tai paskutinės tokios Kalėdos, kada geros valios žmonėms ramybė žadama tik kapuo-

MELDZIASI SAVO PASISTATYTOJE BAZNYCIOJE

Kur nors Aleutians salose Amerikos stovinti kariuomenė pasistatė bažnyčią, kurioje patogiai gali išklausti šv. Mišių. Kapelionu (žemiau laiko šv. Mišias) yra kun. John Reedy iš Portland (Ore.) arkidiecezijos. (NCWC-Draugas)

Lietuvos vienuolynai karo metu

(LKFSB) Per vieną neutralų kraščių gavome laišką, kuriuo buvo persiųsta žinia iš Lietuvos apie vienuolynų padėtį karo sukūrinį trauktoje Lietuvoje. Tėvus jėzuitus bolševikai buvo išvarę iš jų namų Rotušės aikštėje. Dabar jie vėl galėjo sugrįžti į savo per ilgus metus sukurtą centrą, tačiau naciai nebeleidžia jiems vadovauti kitados jų turėtai garsiai gimnazijai. Jėzuitų naujokynas buvo viename ūkyje — Pagrižuvyje. Bolševikai buvo ir tą vietą atėmę ir jį, berods, iki šioliai jėzuitams tebėra nesugrąžinti. Tėvas Bružikas buvo bolševikų uždarytas į kalėjimą, bet kitus karūf liko išlaisvintais. Šisip jau tėvai jėzuitai, kad ir nukentėję, išliko visi gyvi. Tėvas Venckus, kaip anksčiau buvo gautas pranešimas, pasiekęs Madridą ir ten biologijos institute dirba mokslinį darbą.

Tėvų marijonų spautuvė per karą gerokai nukentėjo. Dalis mašinų, o taipgi namai — karo apgriauti, dalis — bolševikų išvežta į Rusiją. Bolševikai tėvus marijonus buvo išvarę iš namų ir kai kuriuos provincijos miestuose, tačiau dabar jie daugely vietų esą sugrįžę: Marijampolėje, Ukmergėje ir Zemaičių Kalvarijoje jie vėl gyvena kaip gyvenę. Provincijolas ir dauguma jaunesniųjų yra Kaune ir čia daugelis studijuoja: kai kurie lanko kunigų seminariją, kai kurie kitas mokyklas mieste. Šiaip, vienuolijos nariai gyvi ir sveiki, bet neturi sąlygų didesnių darbų pradėti. Tėvai pranciškoniai bus gal labiausiai nukentėję: tėvai Augustinas Dirvelė ir Lucijus Martušis išvežti į Rusiją ir laikomi, greičiausiai, žvūvais. Karui kilus bolševikuojantieji uždegė tėvų pranciškonų namus Kreingoje, nuo to supleškėjo netgi dalis miesto. Buvo dar likę gimnazijos namai, bet naciai jų tėvams pranciškonomams negrąžina, taip, kad jie dabar gyvena ir vargsta išsisklaidę.

Tėvai dominikonai buvo iš Raseinių pasišalinę, tai vyskupas tą parapiją atidavė tvarkyti kitiems kunigams. Kai kurie jaunesnieji dominikonai grįžo į Vilnių ir čia studijuoja. Iš Vilniaus daugelis vienuolių (tėvų ir seserų) išvežta Vokietijon į priverstinuosius darbus. Tėvai saleziečiai, kiek aplinkybės leidžia, darbuojasi senosiose vietose. Kun. dr. J. Puišys aptarnauja dvasinius reikalus lietuvių, išvežtų į Vokietiją. Jo butas Berlyne buvo subombarduotas, bet greit galėjo vėl įsikurti Berlyno priemiestyje ir apsirūpinti pačiais reikalingiausiais dalykais.

Žinoma, Lietuvos vienuolynai per karą bus nemažai nukentėję ir jų vestųjų mokyklų bei kitų švietimo įstaigų atstatymui reikalinga bus nemažai lėšų ir paramos.

Didžiausias pasaulio teleskopas randasi Mount Wilson observatorijoje, Amerikoje. Jo veidrodžio (stiklo) diametras siekia 2,54 metrus, storis 34 cm. ir sveria puspenkto tono. Kada jis buvo daromas manyta, kad didesnio teleskopinio veidrodžio niekad nebus galima padaryti. Ir tikrai. Atlietą tokia stiklo masė iki šiol dar niekam niekur nepavyko.

PO AUDIENCIJOS PAS ŠV. TĖVĄ

Gen. Charles De Gaulle, prancūzų militarinis vadas, lydima kardinalo Maglione, Vatikano valstybės sekretoriaus, išeina iš Vatikano po audiencijos pas šv. Tėvą. Pasakui jis buvo nuvykęs pasimelsti prie šv. Petro kapo. (NCWC)

AUSTRALIJA

Rašo KUN. A. BRISKA

★ IDOMIOS ŽINIOS apie penktąją žemės kamuolio dalį, jos gyventojus, gyvenimą, augmenis ir taip toliau....

PRADINIAI GYVENTOJAI

Siaurinėje Australijoje jie gyvena vietose, kame veisiasi paukščiai ir žvėrys. Iš to jie turėjo maisto ir pragyvintą. Ne visur čia randasi vanduo. Tame ir nelaimė. Tokiose vietose nei pradiniai žmonės neužsilaikė.

Juododžių žmonių gyvenimas Australijoje labai vargingas. Jie gyvena išsiblaškę, mažomis bendruomenėmis. Jų ginklai naminio darbo, menkos vertės. Šautuvų ir kitokių metalinių ginklų neturi. Ginklus jie pasigamina iš medžio ir akmens. Per amžius priprae prie tokio laukinio gyvenimo jie yra labai vikrūs medžiotojai. Jų gyvenimas mažai kuo skiriasi nuo jų prabočių. Kasdieninis jų darbas — suradimas maisto. Diena iš dienos eina medžioti. Jei užtiko kokį paukštį, žvėrelį, tai jo laimė: nušovė, užmušė ir tuoj maitinasi. Ne visuomet ir ne kasdien jiems tas pasiseka. Dažnai prisienu alksti. Būdami tokiose nepalankiose gyvenimo sąlygose dėl nedateklio maisto išrodo liesi ir sudžiūvę.

Zemdirbystė jų tarpe nežinoma. Kadangi daugelis baltųjų atėjūnų užsiima gyvulininkyste, augina milžinišką skaičių visokių gyvulių, o ypačingai avių, tam reikalui jie užima pradiniai žmonių plotus, juos nustumdami į tyrus, kur dažnai negauna maisto, nei vandens ir miršta iš bado. Jei pradiniai gyventojų būvis nebus pagerintas, neims daug laiko visiškam jų išnykimui. Jau ir dabar ant Tasmania salos, pradinio žmogaus nebėra. Paskutinis Tasmaniajos pradinis žmogus mirė 1876 metais.

SEIMYNISKAS PRADINIŲ ŽMONIŲ GYVENIMAS

Nereikia manyti, kad Australijos pradiniai žmonės jokiam darbui, amatui arba mokslui netikę. Taip nėra. Jie yra protingi ir tą patį gali nuveikti, kaip ir baltas žmogus, tik mažai kas rūpinosi gerinimu jų būvio. Jų gyvenimas nėra panašus į gyvulių bandos gyvenimą. Jis gyvena šeimomis. Išrenkami seni, jų nuofūra, žmonės, kurie sudaro valdžią. Šitie žmonės žiūri tvarkingai bendruomenėje. Jie vadovauja tikiybiniuose bendruomenės reikaluose. Kai kurie baltieji mokslo žmonės tvir-

tina, kad dar ir dabar, pagerinus jų būvį, negrestų išnykimo pavojus. Kurie yra paliekami vietose, kur randasi vanduo ir gali surasti maisto, auklėja gana dideles šeimas. Siaurinėje Australijos dalyje, kur baltieji šiek tiek mažiau juos persekioja, labai gerai verčiasi gyvulių auginimu. Net neblogiau už baltuosius žmones ir draugiškai su jais laimynystėje gyvena. Jų šeimos yra gana skaitlingos; daugelyje po vienuolika, dvylika vaikų. Yra atsitikimų, kad nepageidaujamas gimęs kūdikis nužudomas. Ir tas nėra skaitoma prasižengimu. Jie tiki, kad tas kūdikis pereis per raudoną vandenį ir, taip apvalytas, laimingai ir amžinai apsigyvens dvasių karalijoje. Vaikų žudymai įvyksta dėl stokos maisto. Dažnai patys neturėdami kuo misti, neturi kuomi išmaitinti nei skaitlingą šeimą.

Aukščiausias visam pasauliui viešbutis, sakoma, yra Savoy viešbutis Čianglio kalnakely, Tibete. Jis pastatytas 16,000 pėdų aukštumoje virš jūros lygmės. Aplink nykios amžinu sniegu padengtas kalnų viršūnės. Ne tik viršui, bet ir apačioj lediniai vėjai amžinai suka sniego verpetą.

Skaitykite "Draugą".

JOS. F. BUDRIK, INC. 3241 S. Halsted St. CHICAGO, 8, ILL. Tel. CALumet 7237

Užlaikome didelę krautuovę Rakandų, Jewelry, Rekordų ir Radio Setų mūsų baltame name. Visi departmentai po vienu stogu. Čia rasite didelį ir įvairų pasirinkimą viršūnėdytų dalykų — už priimanamas kainas.

REIKALE PASINAUDOKIT BUDRIKO RADIO VALANDOS: WCFM, 1000 K., Nedėlios vakare — 9:30 P. M. WHFC, 1450 K., Ketvego vakare — 7:00 P. M.

NUVARGUSIOS DEGANČIOS NIEZIANGIOS PRAKAITUOJANČIOS KOJOS Greita joms pagalba vienos minutės masažavimu su DEVINE OINTMENT. Tegul būna alyva į DEVINES OINTMENT suminkština tuos koronus ir sutrinimus ir tuomet džiaugsmo patogumu ir be skausmo vaikščiojimu. Parduo-damos su pinigų grąžinimo garantija pas jūsų vietos vaistiną arba pas — WIEBOLDS-GOLDBLATT DEVINE OINTMENT Nesuteptantis — Nenuodažantis 800 N. Clark St., City SUPERIOR 1462.

PASKOLOS DAROMOS ant Pirmų Morgičių už pigesnę nuomintį — be komisijos PAS MUTUAL FEDERAL Savings and Loan Assn. of Chicago 2202 W. CERMAK RD. Tel. CANal 8887 BEN J. KAZANAUSKAS, Raštininkas

CHICAGO IR APYLINKĖSE

So. Chicago žinutės

Piknikas, šv. Teresės So-dalija rengia smagų pikniką liepos 23 d. šv. Juozapo parap. darže, prie 88th ir Marquette Ave. Pradžia 1 val. popiet. Bus įvairių smagumų, užkandžių, žaidimų ir muzika šokiams. Klebonas kun. V. Černauskas ir visos narės kviečia parapijonus ir svečius atvykti į pikniką ir pasilinksinti. Visas pelnas skiriamas parapijos naudai.

Atnaujina kleboniją. Jau antra savaitė, kaip eina darbas klebonijos patalpose. Bus gražiai iš vidaus ir iš lauko išpuošta ir nudažyta. Mūsų klebonas tikrai to viso užsitarnavo, nes visas savo jėgas yra įdėjęs parapijos gerinimui. Taigi ir jo gyvenamas namas reikalipgas buvo atnaujinimo.

Atremontuos parap. mokyklą. Baigus puošimo darbą klebonijoje, už savaitės, kitos bus iš naujo atremontuota ir pagerinta mūsų parapijos mokykla. Klebonas ir komitetas kartu veikia, kad pagerinti mokyklos patalpas, kurjos darosi per ankštos. Kaip bus atremontuota, bus ir padidinta ir išpuošta. Remonto darbai klebonas turi paskyręs apie \$3,000.

Sužeidė darbe. Mūsų parapijonas J. Kvietkus randasi "Little Company of Mary" ligoninėje, prie 95th ir California gat. Jis sužeistas darbe. Linkime greit pasveikti ir grįžti prie savo kasdieninio užsiėmimo.

Darbuojasi parapijai. D. Gudai is, A. Mockus, turėdami liuso laiko, jį pašventė darbu apie parapijos trobėsius. Nudažė laiptus, tvorą ir visas apie bažnyčią duris. Ačiū jiems, nes tas papuošia visą parapijos išvaizdą.

Sveikinu. Ateinančią savaitę pripuola šv. Onos šventė. Ta proga jūsų raportas sveikina visas parapijos Onas, Onytes. Linkiu sveikatingai ir ilgiausių metų. Ypatingai sveikinu mūsų jauną veikėją Oną Čepul ir kitas. Rap.

Iš gyvulių sudarytas orkestras

Northwestern University muzikos fakultete galima išgirsti orkestrą, kurią sudaro žąsys, antys, kiaulės, vilkai, net krokodiliai. Visi tie gyvuliai yra dirbtiniai ir "griežia" įvairiais įrankiais.

Tokią štuką sugalvojo urugvajietis Ruben Carambula, kuris sako, kad toks orkestras gali geriausiai patraukti vaikus prie muzikos.

Pasišvėsk ypatingai tam darbu, kuriam prityrimas yra parodęs tave tobuliausiai tinkant. — G. Palau

Padėka mūsų rėmėjoms ir geradariams

Šv. Kazimiero Akademijos Rėmėjų centro piknikas puikiai pavyko ir davė gražių vaisių.

Gilų ir nuosirdų dėkingumą reiškiamo gerb. klebonams ir Tėvams Marijonams už atsilankymą ir paramą.

Nuosirdžiai dėkojame rengimo komisijai, skyriams ir skyrių darbininkėms, kurių pastangomis viskas buvo suruošta kuo geriausiai. Ačiū brangioms rėmėjoms už visą triušą, vargą ir darbą. Gausioji Kristaus meilė suteikia jums nenykstančius malonių turtus, kurie teprioduoda jėgos kantriai žengti gyvenimo keliu, ir telengvina Jūsų kasdieninius vargus ir rūpesčius.

Esame dėkingos visiems, kurie aukojo daiktai ar pinigais; tiems, kurie savo automobiliais nuvežė daiktus ir visiems darbu prisidėjusiems.

Dėkojame dienraščiui "Draugui" už įdėjamą straipsnių ir skelbimą. Dėkojame lietuviškų programų radio stotims už garsinimus.

Dėkojame visiems ir visoms už atsilankymą ir paramą. Jums brangios rėmėjos, geradariai ir prieteliai, dėkojame ne vien žodžiu, bet ypatingai malda. Jūsų gerumą, duosnumą, prielankumą, darbus ir aukas pavadame išganytoji Eucharistijoje, o iš ten plaukiančios malonės teneša Jums palaimą ir atlyginimą.

Šv. Kazimiero Seserys
Mo'ina M. Juozapa

Lietuvių demokratų piknikas

Liepos 23 d., Liberty darže įvyks Lietuvių Demokratų Lygos Cook County piknikas.

Šiuomi kviečiu visus klubus ir organizacijas skaitingai atsilankyti į šį pikniką. Ne tik kad smagiai pra-

SVEČIAS IŠ PARAGVAJAUS

Cap. Ernesto Perez, viršininkas Paragvajaus valstybės (Pietų Amerikoje) kariuomenės kapelionų ir vice pirmininkas tos valstybės skautų federacijos, sveikinamas prelato Michael J. Ready, Nacionalės Katalikų Gerovės Tarybos generalinio sekretoriaus, Washingtone. Kairėje Carlos Siri, redaktorius žinių iš Paragvajaus katalikų gyvenimo NCWC leidžiamam žurnale. (NCWC-Draugas)

Anna Kaskas dainuoja operoje

Anna Kaskas, lietuvių Metropolitan operos žvaigždė, rytoj, liepos 22 d., dainuoja labai svarbią rolę "Aidos" operoje, Soldiers' Field, po atviru dangum. Ji dainuos Amnerio rolę.

Anna Kaskas yra apsisojusi Bismarck Hotel ir tikisi pasilikti Chicagoje ilgesniam laikui.

DAINUOJA AKADEMIJOJ
Ateinantį sekmadienį, liepos 23 d., popiet, privatiškame koncerte šv. Kazimiero akademijoje Anna Kaskas padainuos populiernes lietuviškų dainų seselėms.

Anna Kaskas atvyksta į šv. Kazimiero akademiją Wis.

leisite dieną, bet sykiu paremsite lygos reikalus.

Šiomis dienomis Chicagoj vyksta nacionalė demokratų partijos konvencija, dėlto galima tikėtis šiame piknike ir neaprašytų svečių; be Illinois gubernatoriaus ir Chicago majoro, gali atvykti ir iš kitų valstybių delegatai, kad pamatyti, kaip Chicago lietuviai susiorganizavę ir veikia.

Piknike bus gera muzika, užkandžio ir gėrimo; be to, laimingieji gaus gerų dovanų. Įžanga visiems nemokama.

Kurie važiuos busu, laivai važiuoja Archer Ave. iki Willow Springs kelio. Čia

pastangomis sesers M. Eukaristos, kuri yra sesuo kitos garsios dainininkės, Polyna Stoska. Polyna Stoska dainuos "Draugo" koncerte lapkr. 26 d., Orchestra Hall.

DAINUOJA GREAT LAKES STOVYKLOJE

Anna Kaskas vyksta atgal į namus tik ateinantį ketvirtadienį, nes jai tenka duoti specialų koncertą Great Lakes Naval Training Center trečiadienį, liepos 26 d. laivyno įgulai ir mokiniam.

Rugpjūčio 15 d. jai vėl teks atvykti į tą pusę, nes dainuos koncerte Milwaukee.

lyga bandys nuvežti trokų daržą. Važiuojantieji piknikan prašomi pasiimti užkandžio, o gėrimo bus vietoj užtekinai. S. Gurskis

Rae E. Walters, OPA Chicago regijone direktorius, ragina gyventojus, kad kurie savo butus šildo aliejum, iš anksto pasirūpintų to kuro. Kas neturi kuponų, kurie nustato kiek aliejaus namams šildyti, turi tuojau kreiptis į lokalią bordą.

KLAUSYKITE-

VELIAUSIŲ ŽINIŲ - PRANESIMŲ - MUZIKOS - DAINŲ
Per Mėgiamiausių Šeiminiųų

SOPHIE BARCUS RYTINĖ RADIO PROGRAMA

Iš Radio Stoties

W. G. E. S. — 1390 Kilocycles

KAS RYTA:—Nuo 8:45 iki 9:15, išskiriant Sekmad.

Talpi Pasiklausykite Populiaraus VAKARŪSKININKŲ PROGRAMA, VAIDINANT "TACKŪNŲ" SEIMĄ ir Jų Kaimynus Kas PIRMADIENIO VAKARĄ Nuo 7 iki 8 val. vak.

GERKIT TIK GERĄ ALŲ, padarytą Chicagoj. Visi geria ir mėgsta AMBROSIA Alų, bet, prie to, išdirbėjai nusprendė padirbti dar geresnį alų, kurį užvardino NECTAR. Šis Alus yra pagamintas iš importuotų pirmos rūšies produktų.

LEO NORKUS, Jr.

DISTRIBUTOR

OF

Ambrosia & Nectar BEERS

Urmo (wholesale) kainomis pristato į alines ir kitas įstaigas. Visuomet kreipkitės pas NORKŲ, kur gausite greitai ir teisingą patarnavimą.

2259 W. Cermak Rd. Tel. Monroe 0808

Šiandien lietuvių vėl darbuosis Iždo Departamento centre

Ši yra Lietuvių Diena. Remkime ją pirkdami karo bonus

Kuomet tenka pastebėti su koku noru ir energija būrelis Chicagos lietuvių nuolatatos dirba pardavinėjime karo bonų, būtinai reikia gerėtis ir prieš jas nusiiinti kepturę. Dažnai yra entuziastiškai pradėtas vienas ar kitas patriotinis ar kitas svarbus darbas, padarytas gestas į tą pusę, bet kaip greitai tas nusibosta. Kaip greitai yra nuleistos rankos su pasakymu — o tegul kas kitas dirba, aš jau savo dalį atlikau. Bet ne taip su tuo būreliu mūsų čekiečių moterų, kurios kaip tautinė grupė jau antrus metus ištikimai dirba pardavinėdamos bonus, kad kuo daugiausia prisidėtų prie karo pastangų.

LIETUVIŲ DIENA

Penktosios Karo Paskolos vėjus baigsis su liepos mėnesio paskutine diena. Iš priežasties vėjus prailginimo, tautinėms grupėms teko paskirti dar po vieną dieną, kad padirbėti Iždo Departamento centre bonų pardavinėjimo būdėje.

Penktadienis, liepos 21 d., tai yra šiandien, yra skirta kaipo Lietuvių Diena. Per išią dieną, Lietuvių Moterų Veiklos pirmininkė, Marion Nares, ir jos pagalbinių grupė, bus centre patarnauti visiems, kurie yra nusitarę pirkti dar po vieną ekstra karo boną šiame vėjus.

REIKŠMINGI LEITENANTO KLIKŪNO ŽODŽIAI

Lietuviai, atminkime ką leitenantas Klikūnas, kuris atlikęs savo 51-mąją misiją parskrido Chicagon pas sa-

vo žmonelę ir naujagimį sunelį ir tėvelius paviešėti, pasakė praeitą sekmadienį. Darčiau ir Girėno minėjimo programoj: "Užtikrinu jus, kad mes visi tarnyboj esame gatavi ir norime greičiausia atlikti savo pareigas šiame baisiame kare. Mūsų pasiryžimas yra kuo greičiausia pergalėti priešą ir laimėti šį karą. Bet tokia pergalė, tokiai laimėjimas priklauso nuo tinkamų karui reikmenų ir pabūklų. Tokie pabūklai ir reikmenys turi būti pagaminti ir mums pristatyti. Tas negalima padaryti be pinigų, be finansinės pagalbos. O tokią finansinę pagalbą, tokią paskolą šiai šaliai galite padaryti jūs, pirkdami karo bonus."

Taip kalbėjo jaunuolis laikūnas, Lt. Klikūnas, kuris virš du metus tarnauja Dėdės Samo kariuomenėje ir prie kurio vardo yra pažymėta, jog jis skrido ir paskringai aliko net 51 misiją.

Mums sau saugiai šioj pu-

sėj karo lauko būnant belieka tik atidaryti savo pinigines ir iš jų išėmus keliasdešimtis dolerių, pakeisti juos karo bonais. O šie bonai ne tik, kad pagelbės greičiau pergalėti žiauriuosius priešus, palaikyti mūsų ir sugrąžinti pavergtųjų tautų laisvę, bet dar kiekvienam pirkėjui mokės ir nuosimtį.

Todėl, pagal to žinomo angliško obalsio "Invest in the best". Nenustokite pirkti karo bonus.

Šioj valandoj atsiminkite, kad Lietuvių Diena yra šiandien, liepos 21-mą.

Vieta — Iždo Departamento centre, kertė Adams ir Dearborn gatvių.

Laikas — nuo dešimtos ryto iki penktos valandos vakaro.

Darbininkės — Lietuvių Moterų Veiklos grupė ir Marion Nares komiteto pirmininkė. Nora Gagus

Chicaga gražiai pasirodo

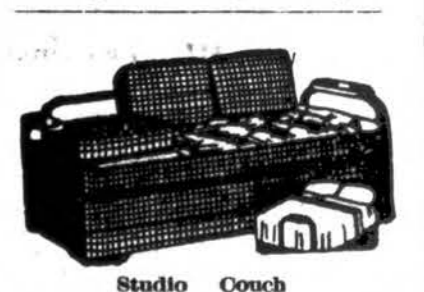
Penktosios karo paskolos vėjus Chicago ir Cook apskrities pavieniai asmenys gerai pasirodo. Iki šiol jau išpirkta bonų už du milijonus dolerių, arba 74.95 nuosimčiai pavieniams nustatytos kvotos — \$277,439,000.

PENKIOLIKA (15) METŲ SUKARTUVIŲ IŠPARDAVIMAS

25% Nuolaida Ant Visų Prieš-karą Padirbtų Dalktų!

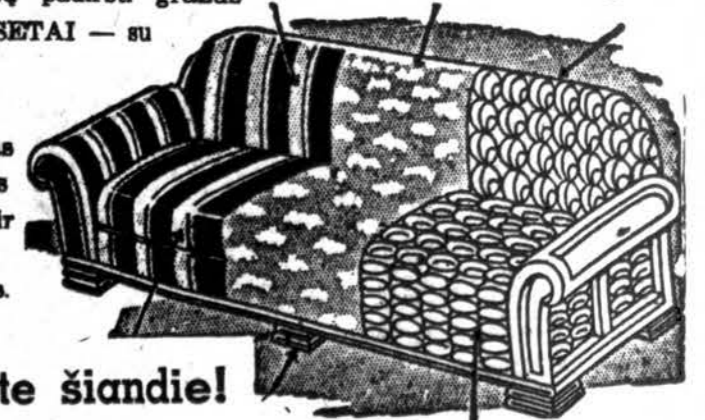

Springstis Matrasai

Studio Couch

Mūsų pačių padirbti gražūs PARLOR SETAI — su springsais, arba jūsų senas setas ar matrasas perdirbtas ir padarytas kaip naujas.

Ateikite šandiel!

Telefonas SEELEY 8760

ROOSEVELT FURNITURE COMPANY

2310 WEST ROOSEVELT ROAD

PASINAUDOKITE ŠIA PROGAI!

APSIROPINKITE

MALDAKNYGMIS

- "DIDYSIS RAMYBES SALTINIS" \$3.50
Išleido ir surinko Kun. Pranciškus M. Juras
- "MALDŲ SALTINIS" \$3.00
Sutvarkė ir išleido Kun. P. J. Juškaitis
- "MALDŲ RINKINELIS" \$1.50
Sudarė ir išleido Kun. Dr. J. Končius
- "MALDAKNYGE" (Bažnytinų Pamaldų Vadovėlis)
Su uodiniiais viršeliais \$1.25
Su kietais drobulės viršeliais ..... .50
- "SVENTOS ONOS NOVENA" ..... .10
Labai praktiška knygelė šv. Onos gerbėjams

Užsakymus šiuo adresu siųskite:

"DRAUGAS"

2334 S. Oakley Ave. Chicago 8, Ill.

Nauji Tėvų Marijonų įpareigojimai

Šįmet, liepos mėn., įvyko Amerikos Marijonų Provincijos susirinkimas, Marian Hills Seminary, Hinsdale, Ill.

Naujieji įpareigojimai yra šie:

Kun. Antanas Micūnas, MIC., paskirtas į Chicago vienuolyną, 2334 S. Oakley Ave., Chicago 8, Ill., eiti "Laivo" redaktoriaus pareigas ir darbuotis "Drauge".

Kun. Antanas P. Sandys, MIC., buvęs "Laivo" redaktorius, paskirtas Milwaukee, Wis., 1575 So. 10th St., toliau gilinti savo studijas Marquette universitete, ir namo sekretorius.

Kunigai A. Ignotas, MIC., P. Būlovas, MIC., J. Petrauskas, MIC., paskirti profesoriauti Marianopolio kolegijoje, Thompson, Conn.

Kunigai A. Jeskevičius, MIC., A. Gurklis, MIC., paskirti darbuotis Kenosha, Wis., kartu su klebonu kun. P. Skrodeniu, MIC. Adresas: 5108 - 7th Ave., Kenosha, Wis.

Kun. Antanas Mažūka, MIC., Milwaukee, Wis., klebonu ir Vidurvakarių misijonieriumi.

Kun. dr. J. Vaškas, MIC., Marianapolis College, Thompson, Conn. Rytinių valstybių misijonieriumi.

Kun. Petras Barauskas, MIC., Naujokų magistrų - Marian Hills Seminary, Hinsdale, Ill.

Kun. dr. Kazimieras Staldinikas, MIC., seminarijos profesorium ir Naujokų magistro padėjėju, Marian Hills Seminary, Hinsdale, Ill.

Marijonų Seminarijos žinios

Liepos 15 d., išlaikę ištisų aštuonių dienų rekolekcijas, būrys septynių jaunuolių įstojo T. T. Marijonų naujokyną. Juos į naujokyną priėmė Marijonų seminarijos namo vyresnysis kun. J. Mačiulionis, MIC., asistoj kun. P. Barausko ir kl. V. Raitelio. Į naujokyną įstojo Petras Krancevičius iš Lawrence, Mass.; Jonas Usis iš Chicago, Ill. (Brighton Pk.); J. Paulakis iš Chicago, Ill. (Marquette Pk.); V. Kamaraszkas iš Chicago, Illinois (Town of Lake); V. Ulrich iš Brooklyn, N. Y.; J. Nardzeika iš Providence, R. I.; ir Antanas Kelpėsis iš Cicero, Ill.

Sekandnią dieną, liepos 16 d., Marijonų seminarijos ko-

plyčioj vėl įvyko didelės iškilmės. Ši diena kiekvienam marijonui yra brangi, nes kiekvienas klierikas ir broliis atnaujina įžadus. Klierikai ir broliai, prie gražiai gėlėmis išpuošto altoriaus ir akivaizdoje gan didelio būrelio svečių, sudėjo savo aukas. Gerb. provincijolas kun. J. Jančius, MIC., asistoj kun. P. Malinausko ir kun. P. Barausko buvo liūdininkais šių brangių aukų. Prieš įžadų aktą provincijolas pasakė pamokslėlį, pritaikintą iškilmėms. Po to sekė iškilmingos Mišios šv., kurias laikė provincijolas su ta pačia asista. Klierikai per Mišias giedėjo himnus į Panelę Švenčiausią. Kiekvienas įžadūninkas, atsinaujines dvasioje, dėkojo Viešpačiui Dievui už suteiktas gausias malones.

Sudėjusieji amžinuosius įžadus yra: broliai - S. Saplys iš Detroit, Mich.; Vincas Raitelis iš Mahanoy City, Pa.; Jonas Skrodenis iš Brooklyn, N. Y.; Jonas Savukynas iš Pittston, Pa.; Valentinas Atkočius iš Worcester, Mass.; Jurgis Malinauskas iš Ashley, Pa.

Vieniems metams įžadus atnaujino šie: broliai - Pranas Jančius iš Naugatuck, Conn.; Edmundas Budreckis iš Elizabeth, N. J.; Jonas Klebauskas iš Scranton, Pa.; Pranas Gvazdauskas iš Scranton, Pa.; Benjaminas Uždavinis iš Worcester, Mass.; Bonifacas Vainoras iš Chicago, Ill. (Marquette Pk.); Vladas Brazauskas iš So Boston, Mass.; Aleksandras Margis iš Thompson, Conn.; Eduardas Vičkauskas iš Plymouth, Pa.; Steponas Dambrauskas iš Brooklyn, N. Y.; Petras Remeika iš Cambridge, Mass.; Jonas Viltutis iš Maspeth, L.I., N.Y.; Kundrotas Reins iš Worcester, Mass.; Petras Ražinskas iš Chicago, Ill.; ir Simonas Kvietkus iš Philadelphia, Pa.

Pavogtas trokas su kaurais

Prie 23 ir S. Dearborn gatvių pavogtas vienos valymo ir dažymo firmos trokas, kuriame buvo sukolektuota valymui 12 kaurų (rugs) ir 15 moteriškų suknelių. Trokas pavogtas, kuomet vairuotojas užėjo į vieną namą paimti dar vieną kaurą.

PIRKITE KARO BONUS

PO AUDIENCIJOS

Amerikos Jungtinių Valstybių Karo Sekretorius Stimson (kairėje) išvyksta iš Vatikano rūmų, kur jį buvo priėmęs audiencijon šv. Tėvas. Užnagaryje - brigados generolas Harry Johnson, prezidento asmeninis atstovas Vatikane Myron Taylor ir prelatas Walter Nash. (Acme-Draugas telephoto)

Japonai slepiasi malkose

Vienas čekagietis kareivis pranešė šitokią nuotikį iš Saipan salos, kurią okupavo Amerikos marinai.

Nuėjus jam atsinešti malkų japoniškos vištomis išvirtų, krūvoje pamatė kažką judant. Atydžiau pažiūrėjęs pamatė malkų krūvoje pasislėpusį japoną kareivį, kuris buvo pilnai apsiginklavęs. Japonas tačiau metė visus ginklus ir pasidavė į nelaisvę.

150,000 vaikų!

BUENOS AIRES, Argentina. - Kardinalas Copello, Buenos Aires arkivyskupas, neseniai applanė komitetą, kuris ruošiasi Kėtvirtam Tautiniam Eucharistiniam Kongresui, kuris įvyks Buenos Aires, spalio mėnesį. Numatoma, kad Eucharistiniam kongrese, spalio 13 dieną, dalyvaus 150,000 vaikų, specialėje vaikė dienoje.

20 amerikiečių vyks misijoms

Sakoma, kad šią vasarą 20 Amerikos kunigų, iš Dieviškojo Žodžio draugijos, iš Techny, Ill., vyks į Naująją Gvinėją misijų darbams. Šio karo metu 66 katalikai misijonieriai, dirbusieji Naujoje Gvinėjoje, buvo užmušti ir kiti 50 dingę. Taigi dabar Naujoji Gvinėja paliko be kunigų ir vienuolių.

Atmatų išvežiotojai grįžo prie darbų

OKLAHOMA CITY, liepos 19. - Šio miesto 99 atmatų išvežiotojai ir jų pagelbininkai, kurie išėjo ant streiko vakar, grįžo į darbą šiandien, kuomet pranešta, kad jų reikalavimas algų pa- kėlimo \$1 dienai bus patiek- tas miesto tarybai ateinan- tį antradienį.

Jeigu darbininkai bū-ų to- liau tęsė streiką, City Man- ager C. E. Aurand buvo ma- nes paskelbti tuos darbus neužimtais, ir samdyti jiems naujus darbininkus.

Melskitės, kad Lietuva vėl atgautų nepriklausomybę.

Pirkite pas tuos biznie- rius, kurie skelbiasi "Drauge".

Pirkite Karo Bonus

Jūsų Maldos

YRA DĖL 'MIRUSIŲJU

Jūsų Gėlės

YRA SIUNCIAMOS LAIDOTUVĖMS KAD SURAMINUS TUOS, KURIE LIŪDI

Kai tau užaina noras pa- šiepti draugą, bet tu žinai, kad toks elgesys jį įžeis, ar gali to nepadaręs susilaiky- ti? - Tihamer Toth.

GARY, INDIANA LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGA PRUZIN FUNERAL HOME Geriausias patarnavimas - Moteris patarnauja. PHONE 9000 1117 ROOSEVELT STREET

13-ka šimtmečių statyta

Švento Petro Bazilika

ŠV. PETRO BAZILIKOJE TELPA APIE 50,000 MALDININKŲ. KADA JAI PADETI PAMATAI JI VIS DAR PUOŠIAMA.

Jėzus Kristus pakvietė pas save neturtingą žveją, mažai kam žinomą Petrą, kuris paaukojo Viešpačiui labai mažai ką turėdamas, atidavė savo tinklus ir pagaliar gyvybę, kurią mes visi turėsime atiduoti, o Viešpats už tas dovanas davė Petriui turtingiausius, gražiausius ir didžiausius rūmus pasaulyje. Šie rūmai, bažnyčia, yra bažnyčių bažnyčia, viso pasaulio bažnyčių motina, ji užima 15,160 kvadratinį metrų plotą, jos ilgis apie 210 metrų, o plotis, plačiausioje vietoje, apie 135 metrai. Antra savo didumu bažnyčia yra Milano katedra, tačiau ją galima būtų lengvai įnešti į Šv. Petro namus ir apsukti, nors Milano katedra taip pat užima per 8,000 kvadratinį metrų plotą.

JĖJUS Į PRIEANGĮ

Prieangyje matyti paveikslas, tai Šv. Petras per jūras eina pas Kristų, šis paveikslas ir beveik visi kiti Šv. Petro Bazilikos paveiksai yra ne tepuoti, bet dėstyti iš mažiausių akmenėlių, tai mozaikos paveiksai. Čia pat Vatikane, Šv. Tėvo valstybėje, yra labai gerai įrengta mozaikos dirbtuvė, kur priskaitoma apie 30,000 įvairių akmenėlių spalvų ir antspalvių. Kiekvienas tepuko mosterėjimas, kiekviena spalva šioje mozaikos dirbtuvėje lengvai akmenėliais sudedama...

Įeini į Šv. Petro Baziliką, prieš tave atsiveria milžiniškas vaizdas, begalinė platybė ir nepaprastas meno turtas, kurio niekur kitur, jokioje bažnyčioje negalima pamatyti. Kas kotelė — paminklas, kas sienelė, kas plokštumelė — vis paveikslai, auksas, mozaika, brangakmeniai, nepaprastieji marmurai, bronzos... Tai nepaprasta bažnyčia, tai svajonių minčių pasaulio graži kūryba, ne realybė...

MENININKŲ KŪRYBA

Tačiau nenuostabu. Šventojo Petro, Kristaus Vietininko namai statyti ilgus amžius. Ne vienas ir ne dešimts dailininkų ją dailino, ne dešimts dailininkų paliko čia savo ne tik sielos darbą, bet visą sielą, visą kūrybą, kurią tik gali pareikšti ekstazės pagauta menininko siela. o pagauti turi čia kiekvieną menininką, kiekvieną dailininką, ypač tikintį ne tik meno galia, ne tik savo jėgomis, bet ir aukštesnėmis galiomis, kurios padailino ir jį, ir jo kūrybą, ir visą pasaulį... Šie rūmai, pagaliau, ir tikėti verčiau tuo, kuriam tie rūmai statyti buvo šioje vietoje net tryliką šimtmečių. Pirmieji pamatai Šv. Petro bazilikai buvo padėti dar Konstantino Didžiojo laikais, 324 metais, padėti toje vietoje, kur Nerono laikais šventajam

apaštalui buvo nukirsta galva, priklausus pirmiau galva žemyn prie kryžiaus...

Vėliau įvairiais laikais Bazilika buvo griauinama, statoma, taisoma, priduriama, įvairių pirmaeilii dailininkų dailinama, Bramante, Giulano da Sangallo, Raffaello Santi, Fra Giokondo da Verona, Baltazaro, Peruzzi, Michelangelo, Buonarrotti, visa eilė kitų čia dirbo, kūrė, kol pagaliau Laurinas Bernini 1626 metais užbaigė dabartinės Bazilikos darbus, tačiau jos puošimas, jos turinimas nesiliauja ir toliau.

VISAS PASAULIS JĄ STATE

Pastatė ją ne viena Roma, ne vieni jos gyventojai, ją statė visas pasaulis, viso pasaulio krikščionys nešė čia aukas.

Pasakojama, kad Šv. Petro Bazilikoje pareina (telpa) ne mažiau kaip 50,000 maldininkų.

Šv. Petro Bazilika yra labai didelė, jos kopula pasižymi irgi didumu. Yra žinoma, kad ne viena ne tik paprasta, bet ir plačiai žinoma savo didumu pasaulinė bažnyčia tilptų šios Bazilikos kopuloje. Tik kopulos diametras siekia 42 metrus, o apjuosti šiai kopulai reikėtų net 192 metrų ilgumo juostos. Tai milžinas kopula, o kai pažiūri į ją iš bažnyčios vidaus, kuri žiūri iš apačios, tai į galvą neateina, kad ji tokia didelė, jos didumas nyksta prieš visos Bazilikos didumą.

MIESTELIS ANT STOGO

Užlipę ant Bazilikos stogo, prie kopulos, randame ten visą miestelį: gyventojus, gyvenančius bažnyčios sargus ir darbininkus, randame ten muziejų, šulinį ir kitus daiktus ir įtaisymus, visai taip kaip žemėje. Ir čia puikiausias vaizdas į Romos miestą, iš čia matyti ir gerokai toli nuo Romos esančios jūros ir siaurutė Tiberio juostelė pranykstanti Viduržemio vandenyse.

PIRKITE KARO BONUS

Šv. Petro bazilikoj išsirikiavus Amerikos Penktosios Armijos dalinys. Pro vidurį praeina Šv. Tėvo gvardija ir tolimoje matomas aukštai kedėje nešamas Šv. Tėvas Pijus XII, kuris laimina Amerikos kariuomenę, nešančią pavergtoms valstybėms laisvę. (NCWC-Draugas)

Del pavainikės skundo

Uždaryta Peoples ligoninė

Dr. Herman N. Bundensen, prezidentas Chicago Sveikatos Departamento, įsakė uždaryti Peoples ligoninę, kuri randasi adresu 255 W. Cermak Rd., už nedidimą metrikų ir nešvarą. Pats dr. H. N. Bundensen padarė reviziją ligoninėje, kuomet pavainikė (unwed mother) Angeline Kolodziej, 19 metų amžiaus, 1453 W. Huron St., pasiskundė, jog birželio 15 d. gimęs jai kūdikis buvo atimtas be jos sutikimo. Padaręs reviziją dr. H. N. Bundensen rado, kad skundas yra pamatuotas ir kad bėgta pastarųjų šešių mėnesių dešimts kitų gimimų neužrekorduota ir nepranešta Sveikatos Departamentui.

Sveikatos Departamento reguliacijomis, kuomet po septynių dienų pavainikė ligoninė palieka, ligoninės slaugė turi atsilankyti į namus ir patikrinti, ar naujagimis yra užlaikomas, kaip reikia. Ši ligoninė to nedarė.

NESVARA

Darydamas reviziją dr. H. N. Bundensen rado ligoninėje ir nešvarą. Kai kurie langai buvo be sietelių, dėlto ligoniai turėjo visą laiką gintis nuo musų ir kitokių vabzdžių. Atidarius maisto sandėlius rasta pelių pėdsakų. Obstatrinis skyrius rasta buvęs per kiek laiko nevalytas. Sinkos ir kitokie indai nešvarumais apskretę.

George Bugbee, Americar Hospital Association sekretoriaus, pareiškimu, Peoples ligoninė nebuvo sąjungo narė ir taip pat nebuvo akredituota American Medical Association ir Americar College of Surgeons.

Ligoninei vadovavo dr. Dante Cortesi.

LIGONIAI LAIKINAI PASILIEKA

Revizijos metu ligoninė rasta tarp 35-40 ligonių. Jie pasilieka iki galės išeiti iš ligoninės, bet nauji ligoniai jau nebus priimami.

PAVAINIKĖ SKUNDŽIA

Angeline Kolodziej, kur sakosi, jog po gimdymo til vieną sykį mačius savo kūdikį, iškėlė skundą. Į Peoples ligoninę ją nugalbėnė dr. S. G. Seinfeld, 561 N. Diversey Parkway, o dr. Andrew B. Rotche, 1703 W. Madison St., įteikęs pasirašyti "kokius poperius." Pasirodė, jos kūdikis atsidūręs net globoj Mr. ir Mrs. Paul Waldron, gyvenančių Detroit, Mich.

Kiek mirė?

1942 metais Jungtinėse Amerikos valstybėse mirė 1,385,187 žmonės, iš to skaičiaus 16,187 patys sau gyvybės siūlą nutraukė.

Kas Girdėt? Chicagoje

Gemblernėj be kelnių

Gemblernėj adresu 20 E. Jackson Blvd. policija užklupo gemblernę, kurioje rasti gemblininkus be kelnių. Jie nebuvo kelnių pralošę, bet kad būtų vėsiau gemblerniuoti. Suimtas ir įstaigos savininkas.

Ir gi motina

Mrs. Mildred Janicki, 26 m. amžiaus, teisėjo Victor A. Kula nubausta viniems metams probacijai ta sąlyga, jei paliaus girtavus. Kai mynai liūdiuja, kad trys jos vaikučiai 2, 6 ir 7 metų buvo rasti miegantieji pusuogiai namo prieangyje, adresu 1033 Hermitage Ave., o ji, pasirodė, nuolatos girtavus po saliumus.

Geros širdies

Henry Justeson, 66 m. amžiaus, klerkas miesto rotušėje (City Hall), buvo sužeistas dviratninko James Jacobs. Tai atsitiko prie pat miesto rotušės. Praeinęs pro šalį įvykį pamatė ir vienas lemokratų partijos konvencijos delegatas iš Nebraskos valstybės. Pasigailėdamas jaunuolio, kad sulaužė savo dviratį, jis jam įteikė \$20.

Du apsimaskavę banditai apiplėšė Palestine Kosher Sausage Co., 4500 W. Cermak Rd. Pagrobė \$556 pinigais ir \$5,000 čekiais.

Kontraktorius Namų Taisytojas GEO. BORCHERTAS

Pertaiso Senuos ir Stato Naujus Namus. Turi Pilną Apdraudą Savininkams ir Darbininkams.

10546 S. Artesian, CED. 1739

Įvairios ir įdomios žinios

Trys metai kai neranda

Chicagoj vargas yra tėvams su skaitlingomis šeimomis. Ypatingai šiuo metu. Atėjus pažiūrėti buto, namo savininkas pirmiausiai paklausia: "Kiek vaikų?" Jei vienas—maža bėda; jei du — teiraujamasi apie jų amžių, o jei trys—sveikas eik pro duris.

Mrs. Thelma Arnold, negrė, 22 metų amžiaus, turinti septynis vaikus ir šiuo metu laukianti aštuntojo, jau trys metai, kai negauna buto gyvenimui. Laikiną prieglaudą jai suteikė Salvation Army, adresu 408 Wisconsin Ave. Jos vyras gyvena pas gimines.

Mrs. Arnold sako, kad jie pajęgtų mokėti net \$75 už fletą, tačiau jau trys metai, kaip ieško ir negauna.

Turėjo bėgti

Iš moterų grožio saliono, adresu 3459 Diversey Ave., šiom dienom būrys moterų ir merginų turėjo bėgti lauk—vienos palaidais plaukais, kitos visokiomis geležėlėmis apkarstytais, kuomet kilo name gaisras. Nuostolių padaryta už \$5,000.

Traukinių Tvarkraštis,

kuriais galima nuvažiuoti į Tėvų Marijonų Bendradarbių Metinį Išvažiavimą Sekmadienį, Liepos 23 dieną:

Nuo 18-tos ir Western Ave. Stoties:

11:33 val. ryte
12:34 " " " " " "
2:14 po pietų
4:19 " " " " " "

Iš Cicero prie 26-tos gatvės Stoties:

11:38 val. ryte
12:40 val. ryte
2:19 val. po piet
4:24 val po piet

Iš West Hinsdale atgal į Čikagą išeis šiuo laiku:

4:28 val. po piet
5:55 " " " " " "
6:58 " " " " " "
8:03 " " " " " "
10:05 " " " " " "
11:10 " " " " " "

Nuo West Hinsdale geležinkelio stoties atvykusiems bus parūpintos susisiekimo priemonės nugabenti į Marijos Kalnelius.

× Liubinal, gyvenantieji adresu 4405 Archer Avenue, vakar gavo žinią iš Karo Departamento, kad jų sūnus yra žuves Italijos fronte.

× Bruno V. Paluch, kurio motina Ona Paluch gyvena adresu 4525 S. Marshfield Ave., Karo Departamento pranešimu, sužeistas Europos karo fronte.

× Anna Kaskas, pakviesta sesers Eucharistos, kuri yra sesuo dainininkės Polyn Stoskus, sekmadienį, liepos 23 d. dainuos šv. Kazimiero akademijoj seselėms-vienuo-lėms.

× Povilas Jociis, vestsaidietis veikėjas, Aušros Vartų parapijos choro narys, buvo trims dienoms parvykęs aplankyti savuosius. Kariuomenėj jis eina policininko pareigas, taigi dažnai tenka jam lydėti karo belaisvius į stovyklas.

× Kun. P. Gasiūnas, šv. Mykolo parapijos klebonas, ir parapijos komitetas, deda pastangų, kad parapijos piknikas sekantį sekmadienį, liepos 23 d., Vytauto parke pavyktų. Kun. Gasiūnas turi Chicagoj daug bičiulių, kurie, tikisi, taip pat atsilankys į pikniką.

× Marijona Vaičiūniene, 1927 So. 49 Ave., Cicero, ilgametė Moterų Sągogos centro sekretorė, jau mėnuo, kaip susižeidė koją ir dar vis negali, kaip reikia, parvažiuoti. Sąjungietės linki savo sekretorei greit visiškai pasveikti.

× Jurgis Liegis seniau gyvenęs Chicagoj ir turėjęs siliūno biznį, prieš metus išsikėlęs į Quincy, Mich., šiomis dienomis mirė. Velionis buvo kūmas Frances ir Juozas Klevicku, žinomų Gary, Ind., biznierių. Juozas Klewickas su sūnum išvyko į laidotuves.

× Juozas Žemaitis, vargonininkas šv. Kazimiero parapijos, Worcester, Mass., lankėsi "Draugo" redakcijoj. Chicago atvyko kaip atstovas į demokratų partijos nacionalę konvenciją. Tai turbūt vienatinis lietuvis atstovas toje konvencijoj.

× J. Aukškalnis, "Draugo" agentas Garyje, jau keilinta savaitė turi svečių. Neseniai viešėjo iš Detroit, Michigan, brolienė, o dabar parvyko atostogų jo sūnus Juozas. Kitas sūnus Kazimieras yra apylinkėje žinomas filmininkas. Praeitą metą "Draugo" Labor Day piknike jis rodė įdomias filmas. Šimet taipgi žada parodyti naujų filmų.

Trokas į Tėvų Marijonų Bendradarbių pikniką iš Brighton Park važiuoja 9:30 iš ryto, 4538 So. Washtenaw Ave. Tas patis trokas bus prie bažnyčios 10 val. ryto. Tikietas į abi pusi yra 75 centai.

JEI KAM REIKALINGI PINIGAI DUODAM PASKOLAS Ant Pirmų Morgičių UZ MAZESNĮ NUOŠIMTĮ — BE KOMISINO PATARNAVIMAS GREITAS IR TEISINGAS UNDER U. S. GOVERNMENT SUPERVISION

STANDARD FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

4192 Archer Ave.

Virginia 1141

JUSTIN MACKIEWICH, Pres. and Mgr.